

Matouš

¹ Kniha rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova: ² Abraham zplodil Izáka, Izák zplodil Jákoba, Jákob zplodil Judu a jeho bratry. ³ Judas pak zplodil Fáresa a Záru z Támary a Fáres zplodil Ezroma. Ezrom zplodil Arama. ⁴ Aram pak zplodil Amínadaba a Amínadab zplodil Názona. Názon zplodil Salmona. ⁵ Salmon zplodil Boáze z Rachab a Boáz zplodil Obéda z Rút. Obéd pak zplodil Isaje. ⁶ Isaj zplodil krále Davida a král David zplodil Šalomouna z manželky Uriášovy. ⁷ Šalomoun zplodil Roboáma, Roboám zplodil Abiáše, Abiáš zplodil Azu, ⁸ Aza zplodil Jozafata, Jozafat zplodil Jorama, Joram zplodil Oziáše. ⁹ Oziáš pak zplodil Joatama a Joatam zplodil Achaza. Achaz zplodil Ezechiáše. ¹⁰ Ezechiáš pak zplodil Manasese a Manases zplodil Amona. Amon pak zplodil Joziáše. ¹¹ Joziáš pak zplodil Jekoniáše a jeho bratry za babylónského zajetí. ¹² Po zavlečení do Babylónu pak Jekoniáš zplodil Salatiela a Salatiel zplodil Zorobábela. ¹³ Zorobábel zplodil Abiuda a Abiud zplodil Eliakima, Eliakim pak zplodil Azora. ¹⁴ Azor potom zplodil Sádocha, Sádoch zplodil Achima a Achim zplodil Eliuda. ¹⁵ Eliud zplodil Eleazara, Eleazar zplodil Mátana, Mátan zplodil Jákoba. ¹⁶ Jákob pak zplodil Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš zvaný Kristus. ¹⁷ A tak [bylo] celkem čtrnáct pokolení od Abrahama až do Davida, čtrnáct pokolení

od Davida až do babylónského zajetí a čtrnáct pokolení od babylónského zajetí až do Krista. ¹⁸ Narození Ježíše Krista se událo takto: Když byla jeho matka Marie zasnoubena Josefovi, ještě než se sešli, ukázalo se, že je těhotná z Ducha Svatého. ¹⁹ Ale její muž Josef byl spravedlivý a protože ji nechtěl vystavit potupě, rozhodl se propustit ji potají. ²⁰ Když pak o těch věcech přemýšlel, hle, Pánův anděl se mu ukázal ve snu a řekl: “Josefe, synu Davidův, neboj se vzít si Marii za svou manželku, neboť to, co je v ní počato, je z Ducha Svatého. ²¹ Porodí pak syna a dáš mu jméno Ježíš, neboť on zachrání svůj lid od jejich hříchů.” ²² Toto všechno se stalo, aby se naplnilo to, co Pán promluvil skrze proroka, který řekl: ²³ “Hle, panna bude těhotná a porodí syna a dají mu jméno Emmanuel,” které se překládá: Bůh s námi. ²⁴ Když se pak Josef probudil ze spánku, udělal, co mu přikázal Pánův anděl a přijal [Marii] za svou manželku. ²⁵ Ale nepoznal ji až do té doby, než porodila svého prvorozeného syna; a dal mu jméno Ježíš.

2

¹ Když se pak Ježíš narodil v judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, do Jeruzaléma přišli mágové od východu ² a říkali: “Kde je ten narozený židovský král? Viděli jsme totiž na východě jeho hvězdu a přišli jsme, abychom se mu poklonili.” ³ To když uslyšel král Herodes, velmi se rozrušil a celý Jeruzalém s ním. ⁴ Svolal tedy všechny velekněze a učitele lidu a tázal se jich, kde se má Kristus

narodit. ⁵ Oni mu řekli: “V judském Betlémě. Neboť tak je napsáno skrze proroka: ⁶ ‘Ale ty, Betléme v zemi judské, nikoli nejsi nejmenší mezi knížaty judskými, neboť z tebe vyjde Panovník, který bude pást můj lid, Izrael.’ ” ⁷ Tehdy Herodes tajně povolal mágy a vyptával se jich na čas, kdy se jim ta hvězda ukazovala. ⁸ A když je posílal do Betléma, řekl: “Jděte a pečlivě vyhledejte to dítě, a jakmile ho naleznete, oznamte mi to, abych i já mohl přijít a poklonit se mu.” ⁹ Když tedy vyslechli krále, odjeli. A hle, hvězda, kterou viděli na východě, je předcházela, až se zastavila nad [místem,] kde bylo to dítě. ¹⁰ Když tu hvězdu uviděli, zaradovali se nesmírnou radostí. ¹¹ Vešli tedy do domu, našli dítě s Marií, jeho matkou, a padli a klaněli se mu. Potom otevřeli své poklady a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. ¹² A když dostali ve snu od Boha pokyn, aby se nevraceli k Herodovi, vrátili se do své země jinou cestou. ¹³ Když pak odjeli, hle, Josefovi se ve snu ukázal Pánův anděl a řekl: “Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti nepovím; neboť Herodes se chystá to dítě hledat, aby ho zabil.” ¹⁴ A tak v noci vstal, vzal dítě i jeho matku a odešel do Egypta ¹⁵ a zůstal tam až do Herodovy smrti, aby se naplnilo to, co Pán promluvil skrze proroka: “Z Egypta jsem povolal svého Syna.” ¹⁶ Když pak Herodes poznal, že byl od mágů oklamán, nesmírně se rozhněval a dal povraždit všechny děti mužského pohlaví v Betlémě a v celém okolí od dvouletých níže, podle času, na který se vyptal mágů. ¹⁷ Tehdy se naplnilo to, co bylo řečeno

skrze proroka Jeremiáše: ¹⁸“Hlas byl slyšet v Ráma, naříkání, pláč a mnohé úpění, Ráchel plačící nad svými dětmi; a nenechala se utěšit, protože jich už není.” ¹⁹ Když pak Herodes zemřel, hle, Pánův anděl se ve snu ukázal Josefovi v Egyptě ²⁰ a řekl: “Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, neboť ti, kdo usilovali o život dítěte, jsou již mrtví.” ²¹ Josef tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a přišel do izraelské země. ²² Když však uslyšel, že v Judsku kraluje místo svého otce Heroda Archelaus, bál se tam jít. A když byl od Boha ve snu varován, obrátil se do galilejského kraje. ²³ Když [tam] přišel, bydlel ve městě zvaném Nazaret, aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroky - že bude nazván Nazaretský.

3

¹ V těch dnech přišel Jan Křtitel a kázal v judské poušti. ² Říkal: “Čiňte pokání, protože nebeské království se přiblížilo!” ³ To je ten, o kterém mluvil prorok Izaiáš, když říkal: “Hlas volajícího na poušti: Připravte Pánovu cestu! Napřímujte jeho stezky!” ⁴ Ten Jan měl oděv z velbloudí srsti, kolem boků měl kožený pás a jeho pokrmem byly kobylky a lesní med. ⁵ Vycházel k němu tehdy celý Jeruzalém, celé Judsko i celý jordánský kraj. ⁶ A když vyznávali své hříchy, křtil je v Jordánu. ⁷ Když však uviděl mnohé z farizeů a saduceů, jak jdou k jeho křtu, řekl jim: “Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, jak utéci před přicházejícím hněvem? ⁸ Proto začněte nést ovoce odpovídající vašemu pokání. ⁹ A nemyslete, že si můžete říkat: Abrahama máme za

otce. Říkám vám totiž, že Bůh je schopen Abrahamovi vzbudit syny z tohoto kamení. ¹⁰ Sekera je již přiložena ke kořeni stromů. Každý strom, který nenese dobré ovoce, tedy bude vyřazen a vhozen do ohně. ¹¹ Jistě, já vás křtím vodou k pokání, ale ten, který přichází po mně, je silnější než já. [Já] nejsem hoden [ani] nosit jeho obuv. On vás bude křtít Duchem Svatým a ohněm. ¹² Jeho věječka [je již] v jeho ruce a on vyčistí svůj mlat. Svou pšenici shromáždí do obilnice, ale plevy bude pálit neuhasitelným ohněm.” ¹³ Tehdy přišel Ježíš z Galileje za Janem k Jordánu, aby se od něj nechal pokřtít. ¹⁴ Ale Jan mu v tom velmi bránil. Říkal: “Já potřebuji být pokřtěn od tebe a ty přicházíš za mnou?” ¹⁵ Ježíš mu však odpověděl: “Dopusť to teď, protože takto máme naplnit veškerou spravedlnost.” A tak ho nechal. ¹⁶ A když byl Ježíš pokřtěn, vystoupil ihned z vody, a hle, otevřela se mu nebesa a spatřil Božího Ducha, jak sestupuje [z nebe] jako holubice a přichází na něj. ¹⁷ A hle, hlas z nebe řekl: “Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení.”

4

¹ Tehdy byl Ježíš veden Duchem na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. ² A poté, co se postil čtyřicet dní a čtyřicet nocí, vyhladověl. ³ Tehdy k němu přistoupil Pokušitel a řekl: “Jsi-li Boží Syn, řekni, ať se z tohoto kamení stanou chleby.” ⁴ Ale on odpověděl: “Je napsáno: ‘Nejen chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.’” ⁵ Pak ho ďábel vzal do svatého města,

postavil ho na vrcholek chrámu ⁶ a řekl mu: “Jsi-li Boží Syn, vrhni se dolů! Vždyť je napsáno: ‘Svým andělům přikáže o tobě a ponosou tě na rukou, abys snad nenarazil nohou na kámen.’” ⁷ Ježíš mu řekl: “Opět je napsáno: ‘Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.’” ⁸ Dábel ho zase vzal na velmi vysokou horu a ukázal mu všechna království světa a jejich slávu ⁹ a řekl mu: “Toto všechno ti dám, když padneš [na zem] a pokloníš se mi.” ¹⁰ Tehdy mu Ježíš řekl: “Odejdi, Satane! Vždyť je napsáno: ‘Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jemu jedinému budeš sloužit.’” ¹¹ Tehdy ho dábel opustil a hle, přistoupili andělé a sloužili mu. ¹² Když Ježíš uslyšel, že Jan byl uvězněn, vrátil se do Galileje. ¹³ Opustil Nazaret a přišel bydlet do Kafarnaum u moře, v krajinách Zabulón a Neftalí, ¹⁴ aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka Izaiáše: ¹⁵ “Země Zabulón a země Neftalí, při cestě k moři, za Jordánem, Galilea [pohanských] národů: ¹⁶ lid, který bydlel v temnosti, uviděl veliké světlo a těm, kteří seděli v krajině a stínu smrti, světlo se zaskvělo.” ¹⁷ Od té doby začal Ježíš kázat. Říkal: “Čiňte pokání, protože nebeské království se přiblížilo.” ¹⁸ Když se pak Ježíš procházel podél Galilejského moře, uviděl dva bratry, Šimona zvaného Petr a Ondřeje, jeho bratra, jak házejí síť do moře (protože to byli rybáři), ¹⁹ a řekl jim: “Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí!” ²⁰ A oni hned opustili síť a šli za ním. ²¹ Když pak odtud poodešel, uviděl jiné dva bratry, Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují síť, a povolal [i] je. ²² A oni hned

opustili loď i svého otce a šli za ním. ²³ Ježíš pak procházel celou Galileu, vyučoval v jejich synagogách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každý neduh v lidu. ²⁴ Zpráva o něm se roznesla [i] po celé Sýrii, a [tak] k němu přiváděli všechny nemocné, sužované různými neduhy a bolestmi, posedlé, náměsíčníky a ochrnuté a on je uzdravil. ²⁵ A šly za ním veliké zástupy z Galileje a z Dekapole, i z Jeruzaléma, z Judska a ze Zajordánska.

5

¹ Když pak [Ježíš] uviděl zástupy, vystoupil na horu, a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. ² Tehdy otevřel ústa a začal je vyučovat. Říkal: ³ “Blaze chudým v duchu, neboť jim patří nebeské království. ⁴ Blaze plačícím, neboť oni budou potěšeni. ⁵ Blaze mírným, neboť oni přijmou zemi za své dědictví. ⁶ Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. ⁷ Blaze milosrdným, neboť jim se dostane milosrdenství. ⁸ Blaze čistým v srdci, neboť oni uvidí Boha. ⁹ Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni Božími syny. ¹⁰ Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. ¹¹ Blaze vám, když vám budou zlořечit a pronásledovat vás a lživě proti vám mluvit všechno zlé kvůli mně. ¹² Radujte se a jásejte, protože vaše odplata v nebesích je veliká. Takto totiž pronásledovali proroky, kteří byli před vámi.” ¹³ “Vy jste sůl země. Jestliže však sůl ztratí svou chuť, čím bude osolena? Není

už dobrá k ničemu, jen se vyhodí ven a lidé ji pošlapou. ¹⁴ Vy jste světlo světa. Město ležící na hoře nemůže být skryto. ¹⁵ Také nerozsvěcují lampu, aby ji postavili pod nádobu, ale na stojan a [tehdy] osvětluje všechny, kdo jsou v domě. ¹⁶ Tak nechte své světlo zářit před lidmi, ať vidí vaše dobré skutky a vzdají slávu vašemu Otci, který je v nebesích.” ¹⁷ “Nemyslete si, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky. Nepřišel jsem [je] zrušit, ale naplnit. ¹⁸ Amen, říkám vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani nejmenší písmenko, ani jediná čárka ze Zákona, než se všechny [ty] věci stanou. ¹⁹ Proto, kdokoli by zrušil jedno z těchto nejmenších přikázání a tak by učil lidi, bude v nebeském království nazýván nejmenším. Ale kdokoli by [je] plnil a učil, ten bude v nebeském království nazýván velikým. ²⁰ Říkám vám totiž, že pokud vaše spravedlnost nebude omnoho převyšovat [spravedlnost] zákoníků a farizeů, nikdy nevstoupíte do nebeského království.” ²¹ “Slyšeli jste, že předkům bylo řečeno: ‘Nezabiješ,’ a kdokoli by zabil, bude vydán soudu. ²² Já vám však říkám, že každý, kdo se bezdůvodně zlobí na svého bratra, bude vydán soudu. Kdokoli by řekl svému bratru: ‘Ráka!’ bude vydán veleradě, a kdokoli by řekl: ‘Blázne!’ bude vydán pekelnému ohni. ²³ A proto, když bys obětoval na oltáři svůj dar a tam si vzpomněl, že tvůj bratr má něco proti tobě, ²⁴ nech svůj dar tam před oltářem a jdi a nejprve se smiř se svým bratrem a potom přijď a obětuj svůj dar. ²⁵ Dohodni se se svým odpůrcem rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby

tě tvůj odpůrce nevydal soudci a soudce zřízení a byl bys vsazen do vězení. ²⁶ Amen, říkám ti: Rozhodně odtamtud nevyjdeš, dokud nevrátíš poslední halěř.” ²⁷ “Slyšeli jste, že předkům bylo řečeno: ‘Nezvizoložíš.’ ²⁸ Já vám však říkám, že každý, kdo by se chtivě podíval na ženu, už s ní zvizoložil ve svém srdci. ²⁹ Pokud tě tedy svádí tvé pravé oko, vyloupi je a zahod' od sebe. Je přece pro tebe prospěšnější, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby bylo celé tvé tělo uvrženo do pekla. ³⁰ A pokud tě svádí tvá pravá ruka, usekni ji a zahod' od sebe. Je přece pro tebe prospěšnější, aby zahynul jeden tvůj úd, než aby celé tvé tělo bylo uvrženo do pekla. ³¹ Také bylo řečeno: ‘Kdokoli by propustil svou manželku, ať jí dá potvrzení o rozvodu.’ ³² Já vám ale říkám, že každý, kdo propouští svou manželku (kromě případu smilstva), přivádí ji k vizoložství a každý, kdo by si [tu] propuštěnou vzal, vizoloží.” ³³ “Slyšeli jste také, že předkům bylo řečeno: ‘Nebudeš křivě přísahat’ a ‘Splníš své přísahy Pánu.’ ³⁴ Já vám však říkám, abyste vůbec nepřisahali, ani při nebi, protože [to] je Boží trůn, ³⁵ ani při zemi, protože [to] je podnož jeho nohou, ani při Jeruzalému, protože [to] je město toho velikého Krále. ³⁶ Nepřisahej ani na svou hlavu, protože nemůžeš jediný vlas udělat bílým nebo černým. ³⁷ Ať je tedy vaše slovo ‘Ano’ ano a ‘Ne’ ne. Co [je] nad to, je od zlého.” ³⁸ “Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‘Oko za oko a zub za zub.’ ³⁹ Já vám však říkám, abyste neodporovali zlému [člověku], ale kdokoli tě udeří do pravé tváře, nastav mu i druhou. ⁴⁰ A jestli se s tebou někdo chce soudit a

vzít ti košili, nech mu i plášť. ⁴¹ A když tě někdo bude nutit [jít] jednu míli, jdi s ním dvě. ⁴² Tomu, kdo tě prosí, dávej a od toho, kdo si od tebe chce vypůjčit, se neodvracej.” ⁴³ “Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‘Budeš milovat svého bližního a nenávidět svého nepřítele.’ ⁴⁴ Já vám však říkám: Milujte své nepřátele! Žehnejte těm, kdo vás proklínají, konejte dobro těm, kdo vás nenávidí, a modlete se za ty, kdo vás pomlouvají a pronásledují, ⁴⁵ abyste byli synové svého Otce, který je v nebesích. Vždyť on dává svému slunci vycházet na dobré lidi i na zlé a posílá déšť na spravedlivé i nespravedlivé. ⁴⁶ Když totiž milujete [jen ty], kdo milují vás, jakou máte odplatu? Nedělají snad i celníci totéž? ⁴⁷ A když zdravíte jen své bratry, co mimořádného děláte? Nedělají to snad i celníci? ⁴⁸ Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš Otec, který je v nebesích.”

6

¹ “Dávejte si pozor, abyste nedělali své milosrdné skutky před lidmi proto, aby vás viděli. Jinak totiž nemáte odplatu u svého Otce, který je v nebesích. ² Proto když prokazuješ milosrdenství [chudým], nevytrubuj před sebou, jako to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby se nechali chválit od lidí. Amen, říkám vám, že [už] mají svou odplatu. ³ Ale když ty prokazuješ milosrdenství, ať tvá levice neví, co dělá pravice, ⁴ aby tvé milosrdenství bylo vskrytu. A tvůj Otec, který vidí vskrytu, ti odplatí zjevně.” ⁵ “A když se modlíš, nebuď jako pokrytci. Ti totiž při modlitbě rádi postávají v synagogách a na nárožích ulic, aby se ukazovali li-

dem. Amen, říkám vám, že [už] mají svou odplatu. ⁶ Ale ty, když se modlíš, vejdi do svého pokojíku, a když zavřeš dveře, modli se ke svému Otci, který je vskrytu. A tvůj Otec, který vidí vskrytu, ti odplatí zjevně. ⁷ Když se tedy modlíte, neříkejte prázdná slova jako pohané. [Ti] si totiž myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. ⁸ Nebudte jim tedy podobní, protože váš Otec ví, co potřebujete, [ještě] předtím, než ho poprosíte. ⁹ Proto se modlete takto: Otče náš, který jsi v nebesích, ať se posvětit tvé jméno! ¹⁰ Ať přijde tvé království! Ať se stane tvoje vůle jako v nebi, [tak] i na zemi. ¹¹ Dej nám dnes náš každodenní chléb, ¹² a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. ¹³ A neuveď nás do pokušení, ale vysvobod nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva navěky. Amen. ¹⁴ Odpustíte-li totiž lidem jejich prohřešky, odpustí váš nebeský Otec i vám. ¹⁵ Ale jestliže lidem neodpustíte jejich prohřešky, [pak] ani váš Otec neodpustí vaše prohřešky [vám].” ¹⁶ “A když se postíte, nebudte zasmušilí jako pokrytci, kteří hyzdí své tváře, aby ukázali lidem, že se postí. Amen, říkám vám, že [už] mají svou odplatu. ¹⁷ Ale ty, když se postíš, pomaz si hlavu [olejem a] umyj si tvář, ¹⁸ aby tvůj půst nebyl zjevný lidem, ale tvému Otci, který je vskrytu. A tvůj Otec, který vidí vskrytu, ti odplatí zjevně.” ¹⁹ “Nehromadte si poklady na zemi, kde [je] ničící mol a rez a kde zloději vykopávají a kradou, ²⁰ ale hromadte si poklady v nebi, kde [je] mol a rez neničí a zloději nevykopávají ani nekradou. ²¹ Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce. ²² Lampou těla je

oko. Pokud je tedy tvé oko prosté, celé tvé tělo bude jasné. ²³ Ale pokud je tvé oko zlé, celé tvé tělo bude temné. Je-li tedy světlo v tobě tmou, jak veliká [bude] tma?! ²⁴ Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Buď totiž bude jednoho nenávidět a druhého milovat, nebo se bude [toho] jednoho držet a tím druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.” ²⁵ “Proto vám říkám: Nemějte starost o svůj život, co byste jedli a co pili, ani o své tělo, co byste si oblékali. Není snad život víc než pokrm a tělo [víc] než oděv? ²⁶ Pohledte na ptáky na nebi. Nesejí, nesklízejí ani neshromažďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Nejste snad vy mnohem dražší? ²⁷ Kdo z vás může [pečlivým] staráním přidat ke své výšce jediný loket? ²⁸ Proč si tedy děláte starosti s oblečením? Pomyslete na polní lilie, jak rostou. Nepracují ani nepředou, ²⁹ ale říkám vám, že ani Šalomoun ve vsí své slávě nebyl oblečen jako jedna z nich. ³⁰ Jestliže tedy Bůh takto obléká polní trávu, která dnes je a zítra bude hozena do pece, [neoblékne] snad mnohem spíš vás, [vy] malověrní? ³¹ Nemějte tedy starosti. Neříkejte: ‘Co budeme jíst?’ nebo ‘Co budeme pít?’ anebo ‘Co si oblečeme?’ ³² Všechny tyto věci totiž vyhledávají pohané, ale váš nebeský Otec ví, že to všechno potřebujete. ³³ Hledejte nejprve Boží království a jeho spravedlnost a toto vše vám bude přidáno. ³⁴ Nemějte tedy starost o zítřek, neboť zítřek se bude starat o své věci. Den má dost svého trápení.”

7

¹ “Nesudte, abyste nebyli souzeni. ² Jakým soudem totiž soudíte, [takovým] budete souzeni, a jakou mírou měříte, [takovou] vám bude zase odměřeno. ³ Proč tedy vidíš třísku v oku svého bratra, ale trámu ve svém oku si nevšímáš? ⁴ A jak můžeš říci svému bratru: ‘Nech [mě], ať ti vytáhnu z oka třísku,’ a hle, ve tvém oku je trám! ⁵ Pokrytče, vytáhni nejdříve trám ze svého oka a tehdy prohlédneš, abys vytáhl třísku z oka svého bratra. ⁶ Nedávejte svaté věci psům a neházejte své perly před svině, aby je snad svýma nohama nepošlapaly, neotočily se a neroztrhaly vás.” ⁷ “Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno. ⁸ Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá a tomu, kdo tluče, bude otevřeno. ⁹ Kdo z vás je [takový] člověk, že podá svému synu kámen, když ho poprosí o chléb? ¹⁰ A když poprosí o rybu, dá mu snad hada? ¹¹ Jestliže tedy vy, kteří jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím více váš Otec, který je v nebesích, dá dobré věci těm, kdo ho prosí?” ¹² “A proto všechno, co chcete, aby lidé dělali vám, stejně i vy dělejte jim, neboť v tom spočívá Zákon i Proroci. ¹³ Vcházejte těsnou branou. Prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby, a mnoho je těch, kdo vcházejí skrze ni, ¹⁴ neboť těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo je těch, kdo ji nalézají.” ¹⁵ “Dávejte si pozor na falešné proroky, kteří k vám přicházejí v ovčím rouše, ale uvnitř jsou to draví vlci. ¹⁶ Poznáte je podle jejich ovoce. Sklízají se snad hrozny z trní a fíky z bodláčí? ¹⁷ Tak

tedy každý dobrý strom nese dobré ovoce a špatný strom nese zlé ovoce. ¹⁸ Dobrý strom nemůže nést zlé ovoce a špatný strom [nemůže] nést dobré ovoce. ¹⁹ Každý strom, který nenese dobré ovoce, bývá vyřazen a vhozen do ohně. ²⁰ A proto je poznáte podle jejich ovoce. ²¹ Ne každý, kdo mi říká 'Pane, Pane', vejde do nebeského království, ale ten, kdo koná vůli mého Otce, který je v nebesích. ²² Mnozí mi v ten den řeknou: 'Pane, Pane, copak jsme ve tvém jménu neprorokovali? Nevymítali jsme ve tvém jménu demony a nedělali jsme ve tvém jménu mnoho zázraků?' ²³ A tehdy jim vyznám: 'Nikdy jsem vás neznal. Odejděte ode mě, [vy,] kdo konáte nepravost!' " ²⁴ "Kdokoli tedy slyší tato má slova a plní je, bude podobný moudrému muži, který postavil svůj dům na skále. ²⁵ Pak padl déšť a přišly záplavy a vály větry a udeřily na ten dům, ale nepadl, protože byl založen na skále. ²⁶ Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podobný bláznivému muži, který postavil svůj dům na písku. ²⁷ Pak padl déšť a přišly záplavy a vály větry a udeřily na ten dům a spadl a jeho pád byl veliký." ²⁸ Když Ježíš dokončil tuto řeč, stalo se, že zástupy žasly nad jeho učením, ²⁹ protože je vyučoval jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoníci.

8

¹ Když pak sestupoval z hory, šly za ním veliké zástupy. ² A hle, přišel malomocný a klaněl se mu se slovy: "Pane, kdybys [jen] chtěl, můžeš mě očistit." ³ Ježíš vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: "Chci, buď očištěn!" A jeho malomocenství

bylo ihned očištěno. ⁴ Tehdy mu Ježíš řekl: “Dej pozor, abys [to] nikomu neříkal. Jdi ale, ukaž se knězi a obětuj [Bohu] ten dar, který přikázal Mojžíš, na svědectví pro ně.” ⁵ A když Ježíš vcházel do Kafarnaum, přistoupil k němu [římský] setník a prosil ho: ⁶ “Pane, můj služebník leží doma raněn mrtvicí a strašně trpí.” ⁷ Ježíš mu řekl: “Já přijdu a uzdravím ho.” ⁸ Setník však odpověděl: “Pane, nejsem hoden, abys vešel pod mou střechu, ale jen řekni slovo a můj služebník bude uzdraven. ⁹ Vždyť i já jsem člověk pod mocí a mám pod sebou vojáky. Tomuto řeknu ‘Jdi’ a [on] jde a jinému ‘Přijď’ a [on] přijde; svému otroku [řeknu] ‘Udělej tohle’ a udělá [to].” ¹⁰ Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo šli za ním: “Amen, říkám vám, [že] ani v Izraeli jsem tak velikou víru nenašel. ¹¹ Říkám vám, že mnozí přijdou od východu i [od] západu a budou stolovat s Abrahamem, Izákem a Jákobem v nebeském království. ¹² Ale synové království budou vyvrženi do té venkovní tmy. Tam bude pláč a skřípění zubů.” ¹³ Tomu setníkovi pak Ježíš řekl: “Jdi, ať se ti stane, jak jsi uvěřil.” A jeho služebník byl v tu chvíli uzdraven. ¹⁴ Když pak Ježíš přišel do Petrova domu, uviděl jeho tchyni, jak leží a má horečku. ¹⁵ Dotkl se tedy její ruky, horečka ji opustila a ona vstala a začala je obsluhovat. ¹⁶ Když potom nastal večer, přivedli k němu mnoho [lidí] posedlých démony a on ty duchy vymítal slovem a uzdravil všechny nemocné, ¹⁷ aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka Izaiáše: “On sňal naše slabosti a odnesl naše nemoci.” ¹⁸ Když pak Ježíš kolem sebe uviděl veliké zástupy,

přikázal [učedníkům], aby se přeplavili na druhou stranu. ¹⁹ Tehdy [k němu] přistoupil jeden zákoník a řekl mu: “Mistře, budu tě následovat, kamkoli půjdeš.” ²⁰ Ježíš mu tedy řekl: “Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by složil hlavu.” ²¹ Tehdy mu řekl jiný z jeho učedníků: “Pane, dovol mi nejdříve odejít a pochovat svého otce.” ²² Ježíš mu však řekl: “Pojď za mnou a nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé.” ²³ Potom vstoupil na loď a jeho učedníci ho následovali. ²⁴ Na moři pak náhle nastala veliká bouře, takže vlny přikrývaly loď. On však spal. ²⁵ Přistoupili tedy a vzbudili ho se slovy: “Pane, zachraň nás, [vždyť] hyneme!” ²⁶ [Ježíš] jim ale řekl: “Proč se bojíte, malověrní?” Tehdy vstal a napomenul vítr i moře a nastal naprostý klid. ²⁷ A ti muži žasli a říkali: “Co je tohle za člověka, že ho poslouchá i vítr a moře?” ²⁸ Když se pak přeplavil na druhou stranu do kraje Gergezenců, setkali se s ním dva [lidé] posedlí démony, kteří vyšli z hrobů a byli velmi nebezpeční, takže nikdo nemohl chodit tou cestou. ²⁹ A hle, křičeli: “Co je ti do nás, Ježíši, Boží Synu? Přišel jsi sem, abys nás předčasně trýznil?” ³⁰ Daleko od nich se páslo veliké stádo vepřů ³¹ a ti démoni ho prosili: “Jestliže nás vymítáš, dovol nám odejít do toho stáda vepřů.” ³² On jim tedy řekl: “Jděte!” A oni vyšli, vstoupili do toho stáda vepřů, a hle, celé stádo se rozběhlo ze srázu dolů do moře a zahynulo ve vodách. ³³ Ti, kdo [je] pásli, pak utekli, a když přišli do města, všechno vyprávěli - totiž to o těch posedlých. ³⁴ A hle, celé město vyšlo Ježíši naproti, a jakmile ho uviděli, žádali ho, aby odešel

z jejich kraje.

9

¹ Vstoupil tedy na loď, přeplavil se a přišel do svého města. ² A hle, přinesli mu ochrnutého [člověka] ležícího na lůžku. Když Ježíš uviděl jejich víru, řekl ochrnutému: “Buď dobré mysli, synu, tvé hříchy jsou ti odpuštěny.” ³ A hle, někteří ze zákoníků si řekli: “Ten [člověk] se rouhá!” ⁴ A když Ježíš viděl jejich myšlení, řekl: “Proč si v srdcích myslíte zlé věci? ⁵ Vždyť co je snadnější? Říci: Jsou ti odpuštěny hříchy, anebo říci: Vstaň a chod? ⁶ Ale abyste věděli, že Syn člověka má na zemi moc odpouštět hříchy” - tehdy pověděl ochrnutému - “Vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů.” ⁷ A on vstal a odešel domů. ⁸ Když [to] tedy uviděly zástupy, užasly a vzdaly slávu Bohu, který dal takovou moc lidem. ⁹ Když potom šel Ježíš odtud, uviděl člověka jménem Matouš, jak sedí na celnici, a řekl mu: “Pojď za mnou.” A on vstal a šel za ním. ¹⁰ Když pak Ježíš seděl za stolem v [jeho] domě, hle, stalo se, že přišlo mnoho celníků a hříšníků a stolovali s Ježíšem a jeho učedníky. ¹¹ Když to uviděli farizeové, řekli jeho učedníkům: “Proč váš mistr jí s celníky a hříšníky?” ¹² Ježíš to však uslyšel a řekl jim: “Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. ¹³ Jděte a naučte se, co znamená: ‘Milosrdenství chci, a ne obět.’ Nepřišel jsem totiž volat spravedlivé, ale hříšné k pokání.” ¹⁴ Potom k němu přišli učedníci Jana [Křtitele a] ptali se: “Jak to, že my a farizeové se postíme často, ale tvoji učedníci se nepostí?” ¹⁵ Ježíš jim řekl: “Mohou

ženichovi přátelé truchlit, dokud je ženich s nimi? Přijdou dny, kdy od nich bude ženich vzat, a tehdy se budou postít. ¹⁶ Nikdo přece nepřišívá záplatu z nové látky na starý plášť, neboť ta záplata odtrhne [i kus] roucha a díra je [ještě] horší. ¹⁷ Také se nelije nové víno do starých nádob. Jinak se nádoby roztrhnou, víno se vylije a nádoby se zničí. Nové víno se přece lije do nových nádob a [tak] se obojí zachová.” ¹⁸ Zatímco k nim mluvil tyto věci, náhle k němu přistoupil představený [synagogy a] klaněl se mu se slovy: “Moje dcera právě zemřela. Ale pojď, vlož na ni ruku a bude žít!” ¹⁹ Ježíš tedy vstal a šel za ním a jeho učedníci [také]. ²⁰ A náhle se zezadu přiblížila žena, která dvanáct let trpěla krvácením, a dotkla se cípu jeho roucha. ²¹ (Řekla si totiž: “Jestli se jenom dotknu jeho roucha, budu uzdravena.”) ²² Ježíš se otočil, a když ji uviděl, řekl: “Buď dobré mysli, dcero. Tvá víra tě uzdravila.” A od té chvíle byla uzdravena. ²³ Když pak Ježíš přišel do domu představeného [synagogy], uviděl hudebníky a hlučný zástup kvílících ²⁴ a řekl jim: “Odejděte, protože ta dívka neumřela, ale spí.” A oni se mu vysmívali. ²⁵ Když byl ale zástup vyveden, [Ježíš] vstoupil dovnitř a vzal ji za ruku a ta dívka vstala. ²⁶ A zpráva o tom se roznesla po celé té zemi. ²⁷ Když odtud Ježíš odcházel, šli za ním dva slepci, kteří volali a říkali: “Smiluj se nad námi, synu Davidův!” ²⁸ Když pak přišel domů, ti slepci k němu přistoupili a Ježíš jim řekl: “Věříte, že jsem schopen to udělat?” Oni řekli: “Ano, Pane.” ²⁹ Tehdy se dotkl jejich očí a řekl: “Staň se vám podle vaší víry.” ³⁰ A jejich oči se otevřely. Ježíš je pak přísně napomenul

a řekl jim: “Dejte pozor, ať se to nikdo nedozví.”
³¹ Ale oni vyšli a roznesli zprávu o něm po celé té zemi. ³² A když odcházeli, náhle k němu přivedli něměho člověka posedlého démonem. ³³ Když pak byl ten démon vyhnán, němý začal mluvit. [Lidé] v zástupu tedy užasli a říkali: “[Nic] takového nebylo nikdy vídáno v Izraeli!” ³⁴ Farizeové však říkali: “Vymítá demony skrze knížete démonů.” ³⁵ Ježíš tedy obcházel všechna města a vesnice, vyučoval v jejich synagogách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každý neduh mezi lidmi. ³⁶ A když viděl zástupy, byl pohnut soucitem k nim, protože byli zesláblí a rozptýlení jako ovce nemající pastýře. ³⁷ Tehdy řekl svým učedníkům: “Žeň [je] jistě veliká, ale dělníků málo. ³⁸ Proto prostě Pána žně, ať vypudí dělníky na svou žeň.”

10

¹ Potom svolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vymítali a aby uzdravovali každou nemoc a každý neduh. ² Jména dvanácti apoštolů jsou pak tato: Nejprve Šimon zvaný Petr a jeho bratr Ondřej, [potom] Jakub Zebedeův a jeho bratr Jan, ³ Filip a Bartoloměj, Tomáš a celník Matouš, Jakub Alfeův a Lebeus příjmením Tadeáš ⁴ Šimon Kananita a Jidáš Iškariotský, ten, který ho také zradil. ⁵ Těchto dvanáct Ježíš vyslal a přikázal jim: “Nechodte na cestu pohanů a nevstupujte do města Samaritánů, ⁶ ale raději jděte ke ztraceným ovcím z Izraelova domu. ⁷ Jděte a kažte: Nebeské království se přiblížilo! ⁸ Nemocné uzdravujte, malomocné

očistujte, mrtvé křiste, démony vymítejte. Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte. ⁹ Neberte si zlato, stříbro, ani peníze do opasků, ¹⁰ ani mošnu na cestu, ani dvě košile, ani obuv, ani hůl, protože dělník je hoden svého pokrmu. ¹¹ A když vejdete do kteréhokoli města nebo vesnice, zeptejte se tam, kdo je [toho] hoden, a u něj zůstaňte, dokud neodejdete. ¹² Když pak přicházíte do domácnosti, pozdravte ji. ¹³ A bude-li [toho] ten dům hoden, ať váš pokoj přijde na něj. Pokud však nebude hoden, ať se váš pokoj navrátí k vám. ¹⁴ A kdokoli vás nepřijme a nebude poslouchat vaše slova, vyjděte z toho domu nebo města a vyklepte [jeho] prach ze svých nohou. ¹⁵ Amen, říkám vám, že v soudný den bude sodomské a gomorské zemi lehčeji než tomu městu.” ¹⁶ “Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky, proto buďte chytrí jako hadi a bezelstní jako holubice. ¹⁷ Dejte si však pozor na lidi, protože vás budou vydávat soudům a bičovat vás ve svých shromážděních. ¹⁸ Budete kvůli mně vedeni i před vládce a krále, na svědectví pro ně a pro národy. ¹⁹ Ale když vás [jim] vydají, nestarejte se, jak a co byste řekli, neboť to, co máte říci, vám bude dáno v tu chvíli. ²⁰ Nejste [to] totiž vy, kdo mluví, ale Duch vašeho Otce, který mluví ve vás. ²¹ Bratr pak vydá bratra na smrt, i otec syna a děti povstanou proti rodičům a zabijí je. ²² A všichni vás budou kvůli mému jménu nenávidět, ale kdo vytrvá až do konce, ten bude spasen. ²³ Kdyby vás tedy v tom městě pronásledovali, utečte do jiného. Amen, říkám vám totiž, že neprojdete izraelská města, než přijde Syn

člověka. ²⁴ Není učedník nad mistra ani služebník nad svého pána. ²⁵ Pro učedníka je dost [na tom], když bude jako jeho mistr a služebník jako jeho pán. Jestliže hospodáře nazvali Belzebulem, čím spíše jeho domácí?” ²⁶ “Proto se jich nebojte, neboť není nic skrytého, co nebude zjeveno, ani [nic] tajného, co nebude poznáno. ²⁷ Co vám říkám ve tmě, mluvte na světle, a co slyšíte [šeptat] do ucha, kažte na střeších. ²⁸ A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou, ale raději se bojte Toho, který může duši i tělo zahubit v pekle. ²⁹ Copak se neprodávají dva vrabci za halěř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez [vědomí] vašeho Otce. ³⁰ Vám jsou ale spočítány i všechny vlasy na hlavě! ³¹ Proto se nebojte. Jste dražší než mnoho vrabců.” ³² Kdokoli mne tedy vyzná před lidmi, toho i já vyznám před svým Otcem, který je v nebesích. ³³ Kdo by mne ale před lidmi zapřel, toho i já zapřu před svým Otcem, který je v nebesích. ³⁴ Nemyslete si, že jsem přišel na zem přinést pokoj. Nepřišel jsem přinést pokoj, ale meč. ³⁵ Přišel jsem, abych rozdělil člověka proti jeho otci, dceru proti její matce a nevěstu proti její tchýni. ³⁶ A nepřátelé člověka [budou] ti z jeho vlastní rodiny. ³⁷ Kdo má rád otce nebo matku více nežli mne, není mě hoden, a kdo má rád syna nebo dceru více nežli mne, není mě hoden. ³⁸ A kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mne, není mě hoden. ³⁹ Kdo nalezne svou duši, ten ji ztratí, a kdo ztratí svou duši kvůli mně, ten ji nalezne.” ⁴⁰ “Kdo vás přijímá, [ten] přijímá mne, a kdo přijímá mne, přijímá Toho, který mě poslal. ⁴¹ Kdo přijímá

proroka jako proroka, dostane odplatu proroka, a kdo přijímá spravedlivého jako spravedlivého, dostane odplatu spravedlivého. ⁴² A kdokoli by dal jednomu z těchto maličkých k pití jen pohár studené [vody], protože je to [můj] učedník, říkám vám jistě, že rozhodně neztratí svou odplatu.”

11

¹ Když Ježíš přestal dávat svým učedníkům tato přikázání, stalo se, že odtud vyšel, aby učil a kázal v jejich městech. ² Když pak Jan ve vězení uslyšel o Kristových skutcích, poslal dva ze svých učedníků, ³ aby se ho zeptal: “Jsi ty Ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?” ⁴ Ježíš jim odpověděl: “Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte: ⁵ Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví jsou kříšeni a chudým se káže evangelium. ⁶ A blaze tomu, kdo se nade mnou nepohoršuje.” ⁷ A když ti [muži] odešli, Ježíš začal zástupům říkat o Janovi: “Co jste si přišli do pouště prohlédnout? Třtinu klátící se větrem? ⁸ Na co jste se tedy vyšli podívat? Na člověka oblečeného hebkým rouchem? Pohledte, ti, kdo se oblékají hebkým rouchem, jsou v královských domech. ⁹ Co jste tedy vyšli vidět? Proroka? Ano, říkám vám, a více než proroka. ¹⁰ Toto je ten, o kterém je napsáno: ‘Hle, já před tvou tváří posílám svého posla, který připraví tvou cestu před tebou.’ ¹¹ Amen, říkám vám, že mezi těmi, kdo se narodili z žen, nepovstal větší než Jan Křtitel, ale kdo je nejmenší v nebeském království, je větší než on. ¹² Ode dnů Jana Křtitele až dosud nebeské království snáší násilí a násilníci ho uchvacují. ¹³ Neboť všichni Proroci i Zákon až po

Jana [o tom] prorokovali. ¹⁴ A jste-li [to] ochotni přijmout, on je ten Eliáš, který měl přijít. ¹⁵ Kdo má uši k slyšení, ať slyší. ¹⁶ Ke komu ale přirovnám toto pokolení? Je podobné dětem, které sedí na tržišti a volají na druhé: ¹⁷ ‘Pískali jsme vám a netančili jste; [žalostně] jsme naříkali a neplakali jste!’ ¹⁸ Jan totiž přišel, nejedl a nepil a [oni] říkají: ‘Má démona!’ ¹⁹ Přišel Syn člověka, jí a pije a říkají: ‘Hle, žrout a pijan vína, přítel celníků a hříšníků!’ Ale moudrost je ospravedlněna svými dětmi.” ²⁰ Tehdy začal vyčítat městům, ve kterých se stalo nejvíce jeho zázraků, že nečinila pokání: ²¹ “Běda tobě, Korozaim, běda tobě, Betsaido! Vždyť kdyby se zázraky, které se dějí u vás, staly v Týru a Sidonu, dávno by v pytlovině a v popelu činili pokání. ²² A tak vám říkám: Týru a Sidonu bude v soudný den lehčeji než vám. ²³ A ty, Kafarnaum, které jsi až k nebi vyvýšeno, až do pekla budeš svrženo. Vždyť kdyby se zázraky, které se dějí v tobě, staly v Sodomě, zůstala by [stát] až dodnes. ²⁴ A tak vám říkám, že sodomské zemi bude v soudný den lehčeji než tobě.” ²⁵ Tehdy Ježíš odpověděl: “Chválím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je nemluvňatům. ²⁶ Jistě, Otče, neboť tak se ti zalíbilo. ²⁷ Všechno je mi dáno od mého Otce a nikdo nezná Syna, jedině Otec a ani Otce nikdo nezná, jedině Syn a ten, komu by [ho] Syn chtěl zjevit. ²⁸ Pojdte ke mně všichni, kteří pracujete a jste obtěžkáni, a já vám dám odpočinout. ²⁹ Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem mírný a pokorný v srdci; a najdete odpočinek pro své duše. ³⁰ Vždyť

mé jho je příjemné a mé břemeno lehké.”

12

¹ Tou dobou procházel Ježíš v sobotu obilím a jeho učedníci začali vytrhávat klasy a jíst, protože měli hlad. ² Když to však viděli farizeové, řekli mu: “Podívej se, tvoji učedníci dělají, co se v sobotu dělat nesmí!” ³ On jim řekl: “Copak jste nečetli, co udělal David, když on i ti, kdo byli s ním, měli hlad? ⁴ Jak vešel do Božího domu a jedl [posvátné] chleby předložené, které nesměl jíst on, ani ti, kdo byli s ním, ale pouze samotní kněží? ⁵ A nečetli jste v Zákoně ani [to], že kněží v sobotu [svou práci] v chrámu znesvěcují sobotu a jsou nevinní? ⁶ A říkám vám, že zde je někdo větší nežli chrám. ⁷ Kdybyste ale věděli, co znamená: ‘Milosrdenství chci, a ne oběť,’ neodsuzovali byste nevinné. ⁸ Syn člověka je totiž Pánem i nad sobotou.” ⁹ Když pak odtud odešel, přišel do jejich synagogy. ¹⁰ A hle, byl [tu] člověk, který měl uschlou ruku. Ptali se ho tedy, zda se smí v sobotu uzdravovat, aby ho mohli obžalovat. ¹¹ On jim však řekl: “Je snad mezi vámi [takový] člověk, že kdyby měl jednu ovci a ta by mu v sobotu spadla do jámy, nevzal by ji a nevytáhl? ¹² O co je pak dražší člověk než ovce? Proto se v sobotu smí konat dobro.” ¹³ Tehdy řekl tomu člověku: “Natáhni tu ruku.” A on ji natáhl a byla znovu zdravá jako ta druhá. ¹⁴ Farizeové však odešli a radili se proti němu, jak by ho zničili. ¹⁵ Ježíš [to] ale věděl a odešel odtud. Šly za ním veliké zástupy [lidí a] on je všechny uzdravil. ¹⁶ Přísně je napomínal, aby ho neuváděli

ve známost, ¹⁷ a tak se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka Izaiáše: ¹⁸ “Hle, můj služebník, kterého jsem vyvolil, můj milovaný, v němž má duše našla zalíbení. Na něj položím svého Ducha, [on] oznámí spravedlnost národům. ¹⁹ Nebude se hádat ani křičet, na ulicích nikdo neuslyší jeho hlas. ²⁰ Nalomenou třtinu nedolomí a doutnající knot neuhasí, dokud nedovede spravedlnost k vítězství. ²¹ A na jeho jméno budou spoléhat národy.” ²² Potom byl k němu přiveden slepý a němý člověk posedlý démonem a on ho uzdravil, takže ten slepý a němý mluvil a viděl. ²³ A všechny ty zástupy žasly a říkaly: “Není snad tohle ten Syn Davidův?” ²⁴ Ale když to uslyšeli farizeové, řekli: “Ten člověk nevymítá demony jinak než skrze Belzebula, knížete démonů.” ²⁵ Ježíš ale znal jejich myšlenky a řekl jim: “Každé království rozdělené [samo] proti sobě zpustne a žádné město nebo dům rozdělený proti sobě neobstojí. ²⁶ Vymítá-li Satan Satana, je rozdělen sám proti sobě. Jak tedy jeho království obstojí? ²⁷ A pokud já vymítám demony Belzebulem, kým [je] vymítají vaši synové? Oni proto budou vašimi soudci. ²⁸ Vymítám-li však demony Božím Duchem, jistě k vám přišlo Boží království. ²⁹ Jak také může někdo vejít do silákova domu a uloupit jeho majetek, pokud toho siláka nejdříve nespoutá? Teprve tehdy vyloupí jeho dům. ³⁰ Kdo není se mnou, je proti mně, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje. ³¹ Proto vám říkám: Každý hřích i rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu lidem odpuštěno nebude. ³² Kdokoli by řekl slovo proti Synu člověka, bude mu to

odpuštěno, ale kdokoli by mluvil proti Duchu Svatému, nebude mu odpuštěno ani v tomto věku, ani v budoucím. ³³ Buďte udělejte strom dobrým a jeho ovoce [bude] dobré, anebo udělejte strom špatným a jeho ovoce [bude] špatné. Strom se přece pozná po ovoci. ³⁴ Plemeno zmijí! Jak byste mohli mluvit dobré věci, když jste zlí? Vždyť ústa mluví z hojnosti srdce. ³⁵ Dobrý člověk vynáší z dobrého pokladu svého srdce to dobré a zlý člověk vynáší ze zlého pokladu zlé. ³⁶ Ale říkám vám, že z každého prázdného slova, které lidé řeknou, budou skládat účty v soudný den. ³⁷ Svými [vlastními] slovy totiž budeš ospravedlněn a svými [vlastními] slovy budeš odsouzen.” ³⁸ Tehdy mu někteří ze zákoníků a farizeů odpověděli: “Mistře, chceme od tebe vidět [nějaké] znamení.” ³⁹ On jim ale odpověděl: “Zlé a cizoložné pokolení vyhledává znamení, ale [žádné] znamení mu nebude dáno, kromě znamení proroka Jonáše. ⁴⁰ Neboť tak, jako byl Jonáš tři dny a tři noci v břiše velryby, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země. ⁴¹ Muži z Ninive povstanou na soudu s tímto pokolením a odsoudí je, neboť po Jonášově kázání činili pokání, a hle, zde [je] více než Jonáš. ⁴² Královna jihu povstane na soudu s tímto pokolením a odsoudí je, neboť přijela z kraje světa, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a hle, zde [je] více než Šalomoun.” ⁴³ “Když pak nečistý duch vyjde z člověka, chodí po suchých místech a hledá odpočinek, ale nenachází. ⁴⁴ Tehdy řekne: ‘Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.’ A když přijde, nalezne [ho] prázdný, vymetený a ozdobený. ⁴⁵ Tehdy jde a přibere k

sobě sedm jiných duchů, horších než [je] sám. Pak vejdou [dovnitř] a bydlí tam a poslední věci toho člověka jsou horší než první. Tak tomu bude i s tímto zlým pokolením.”⁴⁶ A zatímco ještě mluvil k zástupům, hle, jeho matka a bratři stáli venku, neboť s ním chtěli promluvit.⁴⁷ Někdo mu řekl: “Pohleď, tvá matka a tvoji bratři stojí venku a chtějí s tebou mluvit.”⁴⁸ On však tomu, kdo mu to řekl, odpověděl: “Kdo je má matka? A kdo jsou moji bratři?”⁴⁹ Ukázal rukou na své učedníky a řekl: “Pohleď, [toto je] má matka a moji bratři.⁵⁰ Kdokoli totiž koná vůli mého nebeského Otce, ten je můj bratr a sestra a matka.”

13

¹ Ten den Ježíš vyšel z domu a posadil se u moře.
² Tehdy se k němu sešly [tak] veliké zástupy, že nastoupil na loď a posadil se; a celý ten zástup stál na břehu.³ Mluvil k nim v podobenstvích o mnoha věcech. Řekl: “Hle, vyšel rozsévač, aby rozsíval.⁴ A jak rozsíval, některá [semena] padla podél cesty a přiletěli ptáci a sezobali je.⁵ Jiná padla na skalnatá místa, kde neměla mnoho země, a ihned vzešla, protože neměla hloubku země.⁶ Když pak vyšlo slunce, byla spálena, a protože neměla kořen, uschla.⁷ Jiná zase padla do trní, a když trní vyrostlo, udusilo je.⁸ Jiná však padla do dobré země a vydala úrodu, některé stonásobnou, jiné šedesátinásobnou a jiné třicetinásobnou.⁹ Kdo má uši k slyšení, ať slyší.”¹⁰ Tehdy k němu přistoupili učedníci a řekli mu: “Proč k nim mluvíš v podobenstvích?”¹¹ On jim odpověděl: “Protože vám je dáno

poznat tajemství nebeského království, ale jim to dáno není. ¹² Tomu, kdo má, totiž bude dáno a bude mít hojnost, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má. ¹³ Proto k nim mluvím v podobenstvích, že vidí, ale nevidí a slyší, ale neslyší ani nerozumějí. ¹⁴ Ale naplňuje se na nich proroctví Izaiáše, který řekl: ‘Sluchem uslyšíte, ale nijak nepochopíte, a zrakem uvidíte, ale nijak neprohlédnete. ¹⁵ Neboť srdce tohoto lidu ztučnělo a svýma ušima ztěžka slyšeli. Své oči [pevně] zavřeli, aby snad očima neuviděli, ušima neuslyšeli a srdcem nepochopili a neobrátili se, abych je neuzdravil.’ ¹⁶ Ale blaze vašim očím, že vidí, a vašim uším, že slyší. ¹⁷ Amen, říkám vám, že mnozí proroci a spravedliví toužili spatřit, co [vy] vidíte, ale neviděli a slyšet, co slyšíte, ale neslyšeli.” ¹⁸ “Vy tedy slyšte [význam] podobenství o rozsévači: ¹⁹ Ke každému, kdo slyší slovo o království a nerozumí, přichází ten zlý a uchvacuje to, co je zaseto do jeho srdce. To je ten osetý podél cesty. ²⁰ A kdo je oset na skalnaté zemi, je ten, který slyší slovo a hned je s radostí přijímá, ²¹ ale nemá v sobě kořen a je nestálý, a když přichází soužení nebo pronásledování kvůli slovu, hned se pohoršuje. ²² Kdo je oset do trní, je ten, který slyší slovo, ale starosti tohoto světa a oklamání bohatstvím to slovo dusí, a [tak] se stává neplodným. ²³ A kdo je oset na dobré půdě, je ten, který slyší slovo a rozumí a který opravdu přináší úrodu: někdo stonásobnou, jiný šedesátinásobnou a jiný třicetinásobnou.” ²⁴ [Pak] jim předložil jiné podobenství. Řekl: “Nebeské království je podobné člověku rozsívajícímu na svém poli dobré semeno.

²⁵ Ale zatímco lidé spali, přišel jeho nepřítel, nasel mezi pšenici koukol a odešel. ²⁶ Když pak vzešla stébla a přinesla úrodu, tehdy se ukázal i koukol. ²⁷ Služebníci toho hospodáře tedy přišli a řekli mu: ‘Pane, nenasel jsi na svém poli dobré semeno? Odkud se tedy vzal ten koukol?’ ²⁸ On jim řekl: ‘To udělal nepřítel.’ Služebníci mu řekli: ‘Chceš tedy, abychom šli a vytrhali ho?’ ²⁹ Ale on řekl: ‘Nikoli, protože byste při trhání kokuolu mohli vytrhnout i pšenici. ³⁰ Nechte obojí růst spolu až do žně. V čas žně řeknu žencům: Vytrhejte nejdříve koukol a svažte do snopků ke spálení, ale pšenici shromážděte do mé obilnice.’” ³¹ [Pak] jim předložil jiné podobenství. Řekl: “Nebeské království je podobné zrnku hořčice, které člověk vzal a zasel na svém poli. ³² To [zrnko] je opravdu nejmenší ze všech semen, ale když vyroste, je větší než jiné rostliny a stane se stromem, takže nebeští ptáci přiletí a uhnízdí se v jeho větvích.” ³³ Řekl jim [ještě] jiné podobenství: “Nebeské království je podobné kvasu, který žena vzala a zadělala ve třech měřicích mouky, až všechno zkvasilo.” ³⁴ Toto všechno Ježíš říkal zástupům v podobenstvích a bez podobenství k nim vůbec nemluvil. ³⁵ A tak se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka: “Otevřu svá ústa v podobenstvích, budu vyprávět věci skryté od založení světa.” ³⁶ Tehdy Ježíš propustil zástupy a šel domů. Jeho učedníci k němu přistoupili a řekli: “Vysvětli nám to podobenství o koukolu na poli.” ³⁷ Odpověděl jim: “Rozséváč dobrého semene je Syn člověka ³⁸ a pole je tento svět, dobré semeno jsou synové království, ale

koukol jsou synové toho zlého. ³⁹ Nepřítel, který je rozsívá, je ďábel, sklizeň je konec tohoto světa a ženci jsou andělé. ⁴⁰ Jako se tedy sbírá koukol a spaluje se ohněm, tak [to] bude při konci tohoto světa. ⁴¹ Syn člověka pošle své anděly a ti vyberou z jeho království všechno pohoršující i ty, kdo konají nepravost, ⁴² a vrhnou je do ohnivé pece. Tam bude pláč a skřípění zubů. ⁴³ Tehdy se spravedliví v království svého Otce rozzáří jako slunce. Kdo má uši k slyšení, ať slyší.” ⁴⁴ “Nebeské království je také podobné pokladu ukrytému v poli, který když člověk našel, skryl [ho] a kvůli radosti [z] něj jde, prodává všechno, co má, a kupuje to pole.” ⁴⁵ “Nebeské království je také podobné kupci hledajícímu krásné perly, ⁴⁶ který když našel jednu velmi vzácnou perlu, šel a prodal všechno, co měl, a koupil ji.” ⁴⁷ “Nebeské království je také podobné vlečné síti hozené do moře, nabírající ze všech druhů [ryb], ⁴⁸ kterou, když byla naplněna, vytáhli [rybáři] na břeh, sedli si a shromáždili to, co bylo dobré, do nádob, ale špatné vyhodili pryč. ⁴⁹ Totéž se bude dít při konci tohoto světa. Vyjdou andělé a oddělí zlé zprostřed spravedlivých ⁵⁰ a vrhnou je do ohnivé pece. Tam bude pláč a skřípění zubů.” ⁵¹ Tehdy se jich Ježíš zeptal: “Pochopili jste všechny tyto věci?” A oni mu řekli: “Ano, Pane.” ⁵² Řekl jim tedy: “Proto je každý učitel vyučený o nebeském království podobný hospodáři, který vynáší ze svého pokladu nové i staré věci.” ⁵³ A stalo se, [že] když Ježíš dokončil tato podobenství, šel odtud. ⁵⁴ Přišel do svého domovského města a učil je v jejich synagoze

tak, že žasli a říkali: “Odkud má tenhle takovou moudrost a zázračné schopnosti? ⁵⁵ Není to snad syn toho tesaře? Nejmenuje se jeho matka Marie a jeho bratři Jakub, Jozes, Šimon a Juda? ⁵⁶ A nejsou snad všechny jeho sestry u nás? Odkud tedy má tenhle všechny tyto věci?” ⁵⁷ A [tak] se nad ním pohoršovali. Ježíš jim tedy řekl: “Prorok není beze cti, jedině ve své vlasti a ve svém domě.” ⁵⁸ A kvůli jejich nevěře tam neudělal mnoho zázraků.

14

¹ V tu dobu uslyšel zprávu o Ježíši [i] tetrarcha Herodes ² a řekl svým služebníkům: “To je Jan Křtítel. Byl vzkříšen z mrtvých, a proto se skrze něj dějí zázraky.” ³ Herodes totiž Jana zatkł, spoutal a dal do vězení kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa, ⁴ protože mu Jan říkal: “Není ti dovoleno, abys ji měl!” ⁵ A ačkoli ho chtěl zabít, bál se zástupu, protože ho měli za proroka. ⁶ Když pak nastal den oslavy Herodových narozenin, zatančila dcera Herodiady uprostřed [hodovníků] a zalíbila se Herodovi. ⁷ Proto jí s přísahou slíbil, že [jí] dá, o cokoli požádá. ⁸ A ona, předem navedena svou matkou, řekla: “Dej mi sem na [tu] mísu hlavu Jana Křtitele.” ⁹ Král se tedy zarmoutil, ale kvůli přísaze a [kvůli] těm, kdo s ním stolovali, poručil, aby [jí] byla dána. ¹⁰ Poslal tedy [kata, aby] Jana sťal ve vězení. ¹¹ Jeho hlava pak byla přinesena na mísu a dána té dívce a [ta] ji odnesla matce. ¹² Pak přišli jeho učedníci, vzali tělo a pochovali [ho]. Potom šli a pověděli to Ježíši. ¹³ Když to Ježíš uslyšel, o samotě se odtud lodí odplavil na

pusté místo. Zástupy to však uslyšely a vypravily se za ním pěšky z měst. ¹⁴ Když Ježíš vystoupil, uviděl veliký zástup [lidí]; byl naplněn soucitem k nim a uzdravil jejich nemocné. ¹⁵ Když pak nastal večer, přišli k němu jeho učedníci se slovy: “Tohle místo je pusté a je už pokročilá hodina. Propust' ty zástupy, ať odejdou do vesnic a nakoupí si jídlo.” ¹⁶ Ježíš jim ale řekl: “Nemusejí odcházet. Vy jim dejte najíst.” ¹⁷ Řekli mu: “Nic tu nemáme - jen pět chlebů a dvě ryby.” ¹⁸ On však řekl: “Přineste mi je sem.” ¹⁹ Tehdy přikázal, aby se zástup posadil na trávě. Vzal těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhlédl k nebi, požehnal a nalámal ty chleby a dal učedníkům a učedníci zástupům. ²⁰ A tak se všichni najedli a byli nasyceni. Potom sebrali nalámané kousky, které zbyly: dvanáct plných košů. ²¹ A těch, kteří jedli, bylo kolem pěti tisíc mužů, kromě žen a dětí. ²² Potom Ježíš hned své učedníky přinutil, aby nastoupili na loď a jeli napřed na druhou stranu, než rozpustí zástupy. ²³ Když pak propustil zástupy, vystoupil o samotě na horu, aby se modlil. A když přišel večer, byl tam sám. ²⁴ Ale loď už byla uprostřed moře, zmítána vlnami, protože byl protivítr. ²⁵ Při čtvrté noční hlídce pak k nim Ježíš šel pěšky po moři. ²⁶ Když ho učedníci uviděli, jak kráčí po moři, vyděsili se a říkali: “[To] je přízrak!” A křičeli strachy. ²⁷ Ale Ježíš na ně ihned promluvil a řekl jim: “Vzmužte se, [to] jsem já! Nebojte se.” ²⁸ Petr mu odpověděl: “Pane, jestli jsi [to] ty, přikaž mi, ať k tobě přijdu po vodě.” ²⁹ On řekl: “Pojd!” A Petr vystoupil z lodi a kráčel po vodě, aby přišel k Ježíši. ³⁰ Když ale viděl, [jak] silný [je]

vítr, dostal strach a začal se topit. Tehdy vykřikl: “Pane, zachraň mě!” ³¹ Ježíš ihned vztáhl ruku, chytil ho a řekl: “Proč jsi pochyboval, malověrný?” ³² A jakmile vstoupili na loď, vítr se utišil. ³³ Ti, kdo byli na lodi, pak přistoupili a klaněli se mu se slovy: “Ty jsi opravdu Boží Syn!” ³⁴ A když se přeplavili, přijeli do genezaretské země. ³⁵ Tamější muži ho poznali a rozeslali [posly] po celém okolí. Přinesli k němu všechny nemocné ³⁶ a [ti] ho prosili, aby se směli aspoň dotknout cípu jeho roucha. A kdokoli se ho dotkl, byl úplně uzdraven.

15

¹ Tehdy k Ježíši přicházeli zákoníci a farizeové z Jeruzaléma a říkali: ² “Proč tvoji učedníci přestupují tradici starších? Vždyť si neumývají ruce, když mají jíst chleba!” ³ On jim však odpověděl: “A proč vy přestupujete Boží přikázání kvůli své tradici? ⁴ Vždyť Bůh přikázal: ‘Cti otce i matku’ a ‘Kdokoli by zlořečil otci nebo matce, ať propadne smrti.’ ⁵ Vy ale říkáte, že kdokoli by řekl otci nebo matce: ‘To, čím bych ti měl vypomoci, je dar [Bohu,]’ ⁶ už nemusí nijak uctít svého otce nebo matku. A tak jste zrušili Boží přikázání kvůli své tradici. ⁷ Pokrytci, Izaiáš o vás dobře prorokoval, když říkal: ⁸ ‘Tento lid se ke mně přibližuje svými ústy a ctí mne svými rty, ⁹ avšak jejich srdce je ode mne daleko. Nadarmo mne ale uctívají, když učí učení a přikázání lidí.’” ¹⁰ Pak svolal zástup a řekl jim: “Slyšte a rozumějte. ¹¹ Člověka nešpiní to, co vchází do úst, ale co vychází z úst, to člověka špiní.” ¹² Tehdy k němu přistoupili učedníci a řekli mu: “Víš

to, že se farizeové urazili, když slyšeli tu řeč?” ¹³ On odpověděl: “Každá sazenice, kterou nesázel můj nebeský Otec, bude vykořeněna. ¹⁴ Opusťte je. Jsou to slepí vůdcové slepců. Povede-li slepý slepého, oba padnou do jámy.” ¹⁵ Petr mu odpověděl: “Vysvětli nám to podobenství.” ¹⁶ Ježíš ale řekl: “Vy jste ještě tak nechápaví? ¹⁷ Nerozumíte, že všechno, co vchází do úst, jde do břicha a [pak] se vypouští do stoky? ¹⁸ Co ale z úst vychází, jde ze srdce, a to špiní člověka. ¹⁹ Ze srdce totiž vycházejí zlé myšlenky, vraždy, cizoložství, smilnění, krádeže, falešná svědectví, urážky. ²⁰ Tyto věci špiní člověka. Ale jíst neumytýma rukama, to člověka nešpiní.” ²¹ Ježíš pak odtud odešel a odebral se do krajů Týru a Sidonu. ²² A hle, z těch míst vyšla kananejská žena a křičela: “Pane, Synu Davidův, smiluj se nade mnou! Má dcera je hrozně posedlá ďáblem.” ²³ On jí však neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci tedy přistoupili a prosili ho: “Pošli ji pryč, vždyť za námi [pořád] křičí.” ²⁴ Ale on odpověděl: “Nebyl jsem poslán jinam než ke ztraceným ovcím z Izraelova domu.” ²⁵ Ona však přišla a klaněla se mu. Řekla: “Pane, pomoz mi.” ²⁶ Ale on odpověděl: “Není správné vzít chléb dětem a hodit [ho] štěňatům.” ²⁷ A ona řekla: “Ano, Pane, ale právě štěňata jedí drobty, které padají ze stolu jejich pánů.” ²⁸ Tehdy jí Ježíš odpověděl: “Ženo, tvoje víra [je] veliká. Ať se ti stane, jak toužíš.” A od té chvíle byla její dcera uzdravená. ²⁹ Když pak odtud Ježíš odešel, přišel ke Galilejskému moři, vystoupil na horu a posadil se tam. ³⁰ Tehdy k němu přišly veliké zástupy [lidí], kteří měli s sebou chromé, slepé, hluché,

zmrzačené a mnohé jiné. Skládali je k Ježíšovým nohám a on je uzdravoval, ³¹ takže zástupy užasly, když viděly, jak němí mluví, zmrzačení jsou zdraví, chromí chodí a slepí vidí; a vzdaly slávu Bohu Izraele. ³² Potom Ježíš svolal své učedníky a řekl: “Je mi líto toho zástupu. Vždyť zůstávají se mnou už tři dny a nemají co jíst. Nechci je poslat pryč hladové, aby se snad cestou nevyčerpali.” ³³ Jeho učedníci mu řekli: “Kde na této poušti najdeme tolik chleba, abychom nasýtili takový zástup?” ³⁴ Ježíš jim tedy řekl: “Kolik máte chlebů?” A oni řekli: “Sedm a pár malých rybek.” ³⁵ Ježíš tedy přikázal zástupům, aby se posadily na zem. ³⁶ Potom vzal těch sedm chlebů a ty ryby, vzdal díky, nalámal a dával svým učedníkům a učedníci zástupům. ³⁷ A tak se všichni najedli a byli nasyceni. Potom posbírali nalámané kousky, které zbyly: sedm plných košů. ³⁸ Těch, kteří jedli, pak bylo čtyři tisíce mužů, kromě žen a dětí. ³⁹ A když propustil zástupy, vstoupil na loď a přijel do kraje Magdala.

16

¹ Tehdy ho přišli pokoušet farizeové a saduceové. Prosili ho, aby jim ukázal znamení z nebe. ² On jim odpověděl: “Když je večer, říkáte: ‘[Bude] hezky, protože nebe je červené.’ ³ Ale za svítání [říkáte]: ‘Dnes [bude] ošklivo, protože je červené zatažené nebe.’ Pokrytci! Umíte rozeznat vzhled nebe, ale znamení těchto časů [rozeznat] neumíte? ⁴ Zlé a cizoložné pokolení vyhledává znamení, ale žádné znamení mu nebude dáno, kromě znamení proroka Jonáše.” Tehdy je nechal a odešel. ⁵ A když se jeho učedníci přeplavili na

druhou stranu, [zjistili, že] zapomněli vzít chléb. ⁶ Ježíš jim tehdy řekl: “Dávejte pozor a varujte se kvasu farizeů a saduceů.” ⁷ Oni se pak mezi sebou dohadovali a říkali: “Nevzali jsme žádný chléb.” ⁸ Ježíš to ale věděl a řekl jim: “Proč se spolu dohadujete, vy malověrní, že jste nevzali chléb? ⁹ Copak ještě nechápete ani si nevzpomínáte na těch pět chlebů pro pět tisíc [mužů, a] kolik jste nasbírali košů? ¹⁰ Ani na těch sedm chlebů pro ty čtyři tisíce, a kolik jste nasbírali košů? ¹¹ Jak to, [že] nerozumíte, že jsem nemluvil o chlebech, když jsem říkal: Varujte se farizejského a saducejského kvasu?” ¹² Tehdy pochopili, že jim neřekl, aby se vyvarovali chlebového kvasu, ale farizejského a saducejského učení. ¹³ Když pak Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, zeptal se svých učedníků: “Za koho mne, Syna člověka, mají lidé?” ¹⁴ A oni řekli: “Někteří za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků.” ¹⁵ On jim řekl: “A za koho mne máte vy?” ¹⁶ Šimon Petr mu odpověděl: “Ty jsi Kristus, ten Syn živého Boha!” ¹⁷ Ježíš mu tedy řekl: “Blaze tobě, Šimone, synu Jonášův, protože [toto] ti nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec, který je v nebesích. ¹⁸ A já ti říkám, že ty jsi Petr a na té skále postavím svou církev a brány pekla ji nepřemohou. ¹⁹ Dám ti klíče nebeského království, a cokoli svážeš na zemi, bude už svázáno v nebi, a cokoli rozvážeš na zemi, bude už rozvázáno v nebi.” ²⁰ Tehdy své učedníky přísně napomenul, aby nikomu neříkali, že On, Ježíš, je Kristus. ²¹ Od té doby začal Ježíš oznamovat svým učedníkům, že musí jít do Jeruzaléma a mnoho

vytrpět od starších, od velekněží a od zákoníků, být zabit a třetího dne vstát [z mrtvých]. ²² Tehdy ho Petr vzal stranou a začal ho kárat slovy: “[Bůh] tě chraň, Pane, to se ti nikdy nestane!” ²³ On se ale odvrátil a řekl Petrovi: “Jdi za mnou, Satane, svádíš mě, protože nemyslíš na Boží věci, ale na lidské!” ²⁴ Potom Ježíš řekl svým učedníkům: “Chce-li někdo přijít za mnou, ať se zřekne sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě. ²⁵ Kdokoli by si totiž chtěl zachránit duši, ztratí ji, ale kdokoli by ztratil svou duši pro mě, ten ji nalezne. ²⁶ Vždyť co prospěje člověku, kdyby získal celý svět, ale uškodil své duši? A co dá člověk na oplátku za svou duši? ²⁷ Neboť Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy každému odplatí podle jeho skutků. ²⁸ Amen, říkám vám, že někteří z těch, kdo tu stojí, rozhodně nezakusí smrt, dokud nespatří Syna člověka přicházet v jeho království.”

17

¹ Po šesti dnech pak Ježíš vzal k sobě Petra, Jakuba a jeho bratra Jana, vyvedl je o samotě na vysokou horu ² a proměnil se před nimi. Jeho tvář zazářila jako slunce a jeho šaty zbělely jako světlo. ³ A hle, uviděli Mojžíše a Eliáše, jak s ním mluví. ⁴ Petr pak Ježíši odpověděl: “Pane, to je dobře, že jsme zde. Jestli chceš, udělejme tu tři stánky - jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.” ⁵ Ale když ještě mluvil, náhle je zastínil zářící oblak. A hle, hlas z toho oblaku řekl: “Toto je můj milovaný Syn, ve kterém jsem našel zalíbení. Toho poslouchejte.” ⁶ To když učedníci uslyšeli, padli na tváře a velice se

báli. ⁷ A Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: “Vstaňte a nebojte se.” ⁸ A když pozvedli oči, neviděli nikoho jiného než samotného Ježíše. ⁹ Když pak sestupovali z hory, Ježíš jim přikázal: “Nikomu o tom vidění neříkejte, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.” ¹⁰ Učedníci se ho zeptali: “Proč tedy zákoníci říkají, že nejdříve musí přijít Eliáš?” ¹¹ Ježíš jim ale odpověděl: “Jisté, nejdříve přijde Eliáš a všechno napraví. ¹² Já vám však říkám, že Eliáš už přišel, ale oni ho nepoznali a udělali s ním, co chtěli. Tak také bude od nich trpět Syn člověka.” ¹³ Tehdy učedníci pochopili, že jim to řekl o Janu Křtiteli. ¹⁴ A když přišli k zástupu, přistoupil k němu [jeden] člověk, padl před ním na kolena a řekl: ¹⁵ “Pane, smiluj se nad mým synem. Je to náměsíčník a těžce [tím] trpí, protože často padá do ohně a častokrát do vody. ¹⁶ Přivedl jsem ho ke tvým učedníkům, ale nemohli ho uzdravit.” ¹⁷ Ale Ježíš na to odpověděl: “nevěřící a zvrácené pokolení, jak dlouho budu s vámi? Jak dlouho vás budu snášet? Přiveďte mi ho sem.” ¹⁸ Ježíš pak tomu démonovi pohrozil a on vyšel a chlapec byl v tu chvíli uzdraven. ¹⁹ Potom k Ježíši přistoupili učedníci a v soukromí se ho zeptali: “Proč jsme ho my nemohli vyhnat?” ²⁰ Ježíš jim řekl: “Kvůli své nevěře. Amen, říkám vám, když budete mít víru jako hořčičné zrnko, řeknete této hoře: ‘Přejdi odsud tam,’ a ona přejde a nic pro vás nebude nemožné. ²¹ Ale tento druh [démonů] nevychází jinak než skrze modlitbu a půst.” ²² A když chodili po Galileji, Ježíš jim řekl: “Syn člověka bude vydán do lidských rukou. ²³ Zabijí ho, ale on bude třetího dne vzkříšen.” A [oni] se nesmírně

zarmoutili. ²⁴ Když pak přišli do Kafarnaum, přistoupili k Petrovi výběřčí chrámového poplatku a řekli: “Váš mistr neplatí poplatek?” ²⁵ A [on] řekl: “Platí.” A když šel domů, Ježíš ho předešel a řekl: “Co myslíš, Šimone, od koho vybírají pozemští králové daně a poplatky? Od svých synů nebo od cizích?” ²⁶ A když Petr odpověděl: “Od cizích,” Ježíš mu řekl: “Synové jsou tedy svobodní! ²⁷ Ale abychom je neurazili, jdi k moři, hod udič a první vylovenou rybu vezmi, a když jí otevřeš ústa, najdeš tam peníz. Ten vezmi a dej jim [ho] za mě i za sebe.”

18

¹ V tu dobu přišli k Ježíši učedníci a říkali: “Kdo je tedy v nebeském království největší?” ² Ježíš k sobě zavolal malé dítě, postavil je uprostřed nich ³ a řekl: “Amen, říkám vám, [že] jestli se neobrátíte a nebudete jako malé děti, vůbec do nebeského království nevejdete. ⁴ A proto kdokoli se poníží a bude jako toto malé dítě, ten je v nebeském království největší. ⁵ A kdokoli by takové dítě přijal v mém jménu, přijímá mne.” ⁶ “Kdokoli by ale svedl jednoho z těchto maličkých, kteří věří ve mne, bylo by pro něj lepší, kdyby mu na krk pověsili. Veliký mlýnský kámen a utopili ho v mořské hlubině. ⁷ Běda světu kvůli pohoršením! Pohoršení sice musejí přicházet, ale běda člověku, skrze kterého pohoršení přichází. ⁸ Svádí-li tě tedy tvá ruka nebo noha, usekni ji a zahod od sebe. Je pro tebe lepší, abys chromý nebo zmrzačený vstoupil do života, než mít obě ruce nebo obě

nohy a být uvržen do věčného ohně. ⁹ A jestliže tě svádí tvé oko, vyloupni je a zahod' od sebe. Je pro tebe lepší vejít do [věčného] života jednooký, než mít obě oči a být uvržen do pekelného ohně. ¹⁰ Dejte si pozor, abyste nepohrdali žádným z těchto maličkých. Říkám vám totiž, že jejich andělé v nebesích neustále hledí na tvář mého nebeského Otce." ¹¹ "Neboť Syn člověka přišel, aby spasil to, co zahynulo. ¹² Co myslíte, kdyby nějaký člověk měl sto ovcí a jedna z nich by zabloudila, nenechá těch devadesát devět na horách a nepůjde hledat tu bloudící? ¹³ A když se stane, že ji najde, říkám vám jistě, že se z ní raduje více než z těch devadesáti devíti, které nezabloudily. ¹⁴ Právě tak není vůle vašeho Otce v nebesích, aby zahynul jediný z těchto maličkých." ¹⁵ "Kdyby tvůj bratr proti tobě zhřešil, jdi a napomeň ho mezi čtyřma očima. Jestliže tě poslechne, získal jsi svého bratra. ¹⁶ Pokud tě neposlechne, vezmi s sebou ještě jednoho nebo dva [bratry,] aby každé slovo obstálo v ústech dvou nebo tří svědků. ¹⁷ Nechce-li však poslechnout [ani] je, řekni [to] církvi. A pokud odmítne poslechnout i církev, ať je tedy pro tebe [cizí] jako pohan a celník. ¹⁸ Amen, říkám vám, že cokoli svážete na zemi, bude už svázáno v nebi, a cokoli rozvážete na zemi, bude už rozvázáno v nebi. ¹⁹ Říkám vám také, že pokud se dva z vás na zemi shodnou ohledně čehokoli, za co by prosili, stane se jim [to] od mého nebeského Otce. ²⁰ Neboť kdekoli se shromáždí dva nebo tři v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich." ²¹ Tehdy k němu přistoupil Petr a řekl: "Pane, kolikrát proti mně může můj bratr zhřešit a já

mu mám odpustit? Až sedmkrát?”²² Ježíš mu odpověděl: “Neříkám ti, že až sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát.²³ Nebeské království je totiž podobné králi, který chtěl se svými služebníky vyrovnat účty.²⁴ A když začal počítat, byl přiveden jeden, který mu dlužil deset tisíc hřiven.²⁵ Když pak neměl čím zaplatit, poručil jeho pán, aby ho prodali i se ženou, s dětmi a se vším, co měl, a [tím] aby se zaplatil [dluh].²⁶ Ten služebník tedy padl a začal se mu klanět se slovy: ‘Pane, měj se mnou trpělivost a všechno ti zaplatím!’²⁷ Ten pán se tedy nad ním slitoval, propustil ho a dluh mu odpustil.²⁸ Když ale ten služebník odešel, našel jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu dlužil sto denárů, chytil ho a začal ho škrtit se slovy: ‘Zaplat mi, co dlužíš!’²⁹ Ten spoluslužebník tedy padl k jeho nohám a prosil ho: ‘Měj se mnou trpělivost a všechno ti zaplatím!’³⁰ Ale on nechtěl. Odešel a dal ho do vězení, dokud by nezaplatil, co dluží.³¹ Když pak jeho spoluslužebníci viděli, co se stalo, velice se zarmoutili; šli ke svému pánu a pověděli mu všechno, co se stalo.³² Tehdy ho jeho pán zavolał a řekl mu: ‘[Ty] zlý služebníku! Odpustil jsem ti celý ten dluh, protože jsi mě prosil.³³ Neměl ses i ty slitovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se slitoval já nad tebou?’³⁴ A [tehdy] se jeho pán rozhněval a dal ho katům, dokud nezaplatí všechno, co mu dlužil.³⁵ Totéž udělal i můj nebeský Otec vám, pokud každý ze srdce neodpustíte svému bratru jejich prohřešky.”

19

¹ Když Ježíš domluvil tato slova, stalo se, že odešel z Galileje a přišel do judského kraje za Jordánem. ² Šly za ním veliké zástupy a on je tam uzdravil. ³ Tehdy k němu přišli farizeové a pokoušeli ho slovy: “Smí člověk propustit svou manželku z jakéhokoli důvodu?” ⁴ On jim odpověděl: “Cožpak jste nečetli, že Stvořitel je od počátku ‘učinil muže a ženu’ ⁵ a řekl: ‘Proto člověk opustí otce i matku a přilne ke své manželce a ti dva budou jedno tělo’? ⁶ A tak už nejsou dva, ale jedno tělo. Co tedy Bůh spojil, ať člověk nerozděluje.” ⁷ Oni mu ale řekli: “Proč tedy Mojžíš přikázal dát potvrzení o rozvodu a [tak] propustit [ženu?]” ⁸ Odpověděl jim: “Mojžíš vám dovolil propouštět vaše manželky kvůli tvrdosti vašeho srdce, ale od počátku to tak nebylo. ⁹ Proto vám říkám, že kdokoli by propustil svou manželku [z jiného důvodu] než kvůli smilstvu a vzal si jinou, cizoloží, a kdo si bere propuštěnou, cizoloží.” ¹⁰ Jeho učedníci mu řekli: “Jestliže má člověk s manželkou takovou při, není dobré se ženit.” ¹¹ Řekl jim tedy: “Ne všichni přijímají toto slovo, ale [jen] ti, kterým je [to] dáno. ¹² Neboť jsou panicové, kteří se tak narodili z lůna matky, a jsou panicové, které udělali panici lidé, a jsou panicové, kteří se sami stali panici pro nebeské království. Kdo [to] může přijmout, ať [to] přijme.” ¹³ Tehdy k němu přinesli malé děti, aby na ně pokládal ruce a modlil se, ale učedníci je přísně napomínali. ¹⁴ Ježíš ale řekl: “Nechte děti a nebraňte jim přicházet ke mně, protože takovým patří nebeské království.” ¹⁵ A tak na ně pokládal ruce a [potom] odtud odešel.

¹⁶ A hle, přišel k němu jeden [muž a] řekl mu: “Dobrý mistře, co dobrého mám udělat, abych měl věčný život?” ¹⁷ On mu však řekl: “Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jen jediný - Bůh. Chceš-li ale vstoupit do života, dodržuj přikázání.” ¹⁸ Zeptal se ho: “Která?” Ježíš řekl: “‘Nezabiješ, nezcizoložíš, nebudeš krást, nevydáš falešné svědectví’, ¹⁹ ‘cti svého otce i matku’ a ‘budeš milovat svého bližního jako sám sebe.’” ²⁰ Ten mladík mu řekl: “To všechno jsem dodržoval od malička. Co [mi] ještě schází?” ²¹ Ježíš mu řekl: “Pokud chceš být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek, dej [ho] chudým a budeš mít poklad v nebi. A pojď, následuj mě.” ²² Když ale mladík uslyšel tu řeč, smutně odešel. Měl totiž mnoho majetku. ²³ Ježíš tedy řekl svým učedníkům: “Amen, říkám vám, že pro boháče je nesnadné vstoupit do nebeského království. ²⁴ A říkám vám znovu: Je snadnější, aby velbloud prošel uchem jehly, než aby boháč vešel do Božího království.” ²⁵ A když to jeho učedníci uslyšeli, nesmírně [nad tím] žasli a říkali: “Kdo tedy může být spasen?” ²⁶ Ježíš však na ně pohlédl a řekl: “U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno.” ²⁷ Tehdy mu Petr odpověděl: “Pohleď, my jsme všechno opustili a šli jsme za tebou. Co tedy bude s námi?” ²⁸ Ježíš jim řekl: “Amen, říkám vám, kdo jste mě následovali, že při znovuzrození [světa], až se Syn člověka posadí na trůnu své slávy, budete i vy sedět na dvanácti trůnech a budete soudit dvanáct pokolení Izraele. ²⁹ A každý, kdo opustil domy nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo ženu nebo děti nebo pole kvůli

mému jménu, vezme stokrát více a přijme věčný život za své dědictví. ³⁰ Mnozí první však budou poslední a poslední první.”

20

¹ “Nebeské království je totiž podobné hospodáři, který vyšel za svítání, aby najal dělníky na svou vinici. ² Domluvil se s dělníky na denáru za den a poslal je na svou vinici. ³ A když okolo třetí [denní] hodiny vyšel ven, uviděl jiné, jak stojí na tržišti a zahálejí. ⁴ Řekl jim tedy: ‘Jděte i vy na tu vinici a dám vám, co bude spravedlivé.’ ⁵ A oni šli. Potom znovu vyšel ven kolem šesté a deváté hodiny a udělal totéž. ⁶ Když potom vyšel kolem jedenácté hodiny, našel jiné, jak stojí a zahálejí. Řekl jim: ‘Proč tu stojíte a celý den zahálíte?’ ⁷ Oni mu řekli: ‘Protože nás nikdo nenajal.’ Řekl jim tedy: ‘Jděte i vy na tu vinici a dostanete, co bude spravedlivé.’ ⁸ Když pak nastal večer, řekl pán vinice svému správci: ‘Zavolej dělníky a zaplať jim mzdu, počínaje od posledních až po první.’ ⁹ A když přišli ti, [kdo byli najati] kolem jedenácté hodiny, dostali každý po [jednom] denáru. ¹⁰ Když pak přišli ti první, mysleli si, že dostanou víc, ale i oni dostali každý [jeden] denár. ¹¹ A když ho dostali, začali reptat proti hospodáři. ¹² Říkali: ‘Tihle poslední pracovali jednu hodinu a tys je postavil naroveň nám, kteří jsme nesli břemeno [celého] dne a horko.’ ¹³ On však jednomu z nich odpověděl: ‘Příteli, já ti nekřivdím. Copak ses se mnou nedomluvil na denáru? ¹⁴ Vezmi si, co je tvoje, a běž, já ale chci dát tomuto poslednímu

stejně jako tobě. ¹⁵ Copak si nesmím na svém dělat, co chci? Anebo máš závistivé oko, protože jsem dobrý?” ¹⁶ Takto budou poslední první a první poslední. Je totiž mnoho povolanych, ale málo vyvolených.” ¹⁷ A když Ježíš putoval vzhůru do Jeruzaléma, vzal si na cestě svých dvanáct učedníků stranou a řekl jim: ¹⁸ “Hle, jdeme do Jeruzaléma a [tam] bude Syn člověka vydán velekněžím a zákoníkům a [ti] ho odsoudí k smrti. ¹⁹ Vydají ho pohanům, aby se [mu] vysmívali, zbičovali [ho] a ukřižovali, ale třetího dne bude vzkříšen.” ²⁰ Tehdy k němu přišla matka Zebedeových synů se svými syny, klaněla se mu a o něco ho prosila. ²¹ Řekl jí tedy: “Co chceš?” Ona řekla: “Řekni, ať tito dva moji synové mohou sedět ve tvém království jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.” ²² Ježíš jí ale odpověděl: “Vy nevíte o co prosíte. Můžete pít kalich, který já mám pít, a být pokřtěni křtem, kterým se já křtím?” Řekli mu: “Můžeme.” ²³ [On] jim řekl: “Můj kalich budete opravdu pít a křtem, kterým se já křtím, budete pokřtěni, avšak dát [vám] sedět po mé pravici a po mé levici, to není má věc, ale [patří] těm, pro které [to] připravil můj Otec.” ²⁴ A když to uslyšelo [ostatních] deset, rozhořčili se na ty dva bratry. ²⁵ Ježíš je ale zavolal k sobě a řekl: “Víte, že vládcové národů nad nimi panují a velikáni nad nimi užívají moc. ²⁶ Tak to ale mezi vámi nebude. Kdokoli by mezi vámi chtěl být veliký, ať je vaším služebníkem. ²⁷ A kdokoli by mezi vámi chtěl být první, ať je vaším otrokem. ²⁸ Právě tak Syn člověka nepřišel, aby se mu sloužilo, ale aby sloužil a aby dal svůj život

jako výkupné za mnohé.”²⁹ Když pak vycházeli z Jericha, šel za ním veliký zástup.³⁰ A hle, dva slepci sedící u cesty uslyšeli, že tudy jde Ježíš a vykřikli: “Pane, Synu Davidův, smiluj se nad námi!”³¹ Zástup je přísně napomínal, aby mlčeli, ale oni křičeli [tím] více: “Pane, Synu Davidův, smiluj se nad námi!”³² Ježíš se tedy zastavil, zavolal je a řekl: “Co chcete, abych pro vás udělal?”³³ Oni mu řekli: “Pane, ať se otevřou naše oči.”³⁴ Ježíš se tedy, naplněn soucitem, dotkl jejich očí a oni ihned prohlédli a šli za ním.

21

¹ Když se pak přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfagé k Olivetské hoře, tehdy Ježíš poslal dva učedníky² a řekl jim: “Jděte do té vesnice naproti vám a hned [tam] najdete přivázanou oslici a s ní oslátko. Odvažte [je] a přiveďte ke mně.”³ A kdyby vám někdo něco řekl, odpovězte: ‘Pán je potřebuje’ a on je propustí.”⁴ To všechno se stalo, aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka:⁵ “Povězte dceři Sionu: Pohled, tvůj král přichází k tobě mírný, sedící na oslici, totiž na oslátku, mláděti [té] podrobené jhu.”⁶ Učedníci tedy šli a udělali, jak jim Ježíš přikázal.⁷ Přivedli oslici i oslátko, položili na ně své pláště a posadili [ho] na ně.⁸ Veliký zástup pak rozprostíral své pláště na cestě a jiní sekali větve ze stromů a stlali [je] na cestu.⁹ A zástupy, které šly zředu i zezadu, volaly: “Hosana, Synu Davidův! Požehnaný, který přichází v Pánově jménu! Hosana na výsostech!”¹⁰ Když pak vjel do Jeruzaléma, celé město se otrásl a řeklo: “Kdo to

je?” ¹¹ A zástupy říkaly: “To je Ježíš, ten prorok z galilejského Nazaretu.” ¹² Ježíš pak vešel do Božího chrámu a vyhnal všechny, kdo v chrámu prodávali a kupovali, a zpřevracel stoly směnárníků i sedačky prodavačů holubic. ¹³ Řekl jim: “Je napsáno: ‘Můj dům bude nazván domem modlitby,’ ale vy jste z něj udělali ‘doupě lupičů!’” ¹⁴ Tehdy k němu v chrámu přišli slepí a chromí a [on] je uzdravil. ¹⁵ Když ale velekněží a zákoníci uviděli divy, které dělal, a děti, jak křičí v chrámu a říkají: “Hosana, Synu Davidův!” rozhořčili se ¹⁶ a řekli mu: “Slyšíš, co říkají?” Ježíš jim řekl: “Ovšem. Copak jste nikdy nečetli: ‘Z úst nemluvňátek a kojenců sis připravil chválu?’” ¹⁷ Potom je opustil a odešel ven z města do Betanie a tam přenocoval. ¹⁸ Když se potom za svítání vracel do města, dostal hlad. ¹⁹ A když uviděl u cesty jeden fíkovník, šel k němu, ale nenašel na něm nic než listí. Řekl mu tedy: “Ať se z tebe navěky už neurodí ovoce!” A ten fíkovník hned uschl. ²⁰ Když to viděli učedníci, podivili se a řekli: “Jak to, [že] ten fíkovník tak rychle uschl?” ²¹ Ježíš jim tedy odpověděl: “Amen, říkám vám, pokud budete mít víru a nebudete pochybovat, nejenže budete [moci] tohle udělat fíkovníku, ale i kdybyste řekli této hoře: ‘Zvedni se a vrhni se do moře!’ stane se to. ²² A všechno, o cokoli byste prosili v modlitbě, dostanete, když budete věřit.” ²³ Když pak přišel do chrámu, přistoupili k němu velekněží a starší lidu, když vyučoval, a řekli mu: “Jakou mocí děláš tyto věci? A kdo ti tu moc dal?” ²⁴ Ježíš jim odpověděl: “Já se vás také zeptám na jednu věc, a když mi ji řeknete, já vám také řeknu, jakou mocí

dělám tyto věci. ²⁵ Odkud byl Janův křest? Z nebe, nebo z lidí?” Začali se tedy mezi sebou dohadovat. Říkali si: “Kdybychom řekli, [že] z nebe, řekne nám: ‘Proč jste mu tedy neuvěřili?’ ²⁶ Když řekneme, [že] z lidí..., bojíme se zástupu, protože všichni mají Jana za proroka.” ²⁷ A [tak] Ježíši odpověděli: “Nevíme.” A on jim řekl: “Ani já vám [tedy] neřeknu, jakou mocí dělám tyto věci.” ²⁸ “Ale co myslíte? [Jeden] člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl: ‘Synu, jdi dnes pracovat na mou vinici.’ ²⁹ On odpověděl: ‘Nechci,’ ale pak si to rozmyslel a šel. ³⁰ Potom přistoupil k druhému a řekl [mu] totéž. Ten odpověděl: ‘Já půjdu, pane,’ ale nešel. ³¹ Který z těch dvou naplnil otcovu vůli?” Řekli: “Ten první.” Ježíš jim [tedy] řekl: “Amen, říkám vám, že celníci a nevěstky jdou do Božího království před vámi. ³² Jan k vám totiž přišel cestou spravedlnosti a vy jste mu neuvěřili, ale celníci a nevěstky mu uvěřili. Vy jste [to] viděli, ale ani potom jste si nerozmysleli, že mu uvěříte.” ³³ “Poslouchejte jiné podobenství: Byl jeden hospodář, který vysadil vinici, obehnal ji plotem, vykopal v ní lis a postavil věž. Pak ji pronajal vinařům a odešel na cestu. ³⁴ Když se pak přiblížil čas vinobraní, poslal k vinařům své služebníky, aby převzali její úrodu. ³⁵ Vinaři však vzali jeho služebníky a jednoho zbili, jiného zabili a dalšího ukamenovali. ³⁶ Poslal [tedy] znovu jiné služebníky, více než předtím, a těm udělali totéž. ³⁷ Nakonec k nim poslal svého syna. Řekl si: ‘Mého syna budou mít ve vážnosti.’ ³⁸ Když ale vinaři toho syna uviděli, řekli si: ‘Tohle je dědic, pojďme, zabijme ho a zmocněme se jeho dědictví.’ ³⁹ Potom

ho chytili, vyhodili z vinice ven a zabili. ⁴⁰ Co tedy udělá pán vinice těm vinařům, až přijde?” ⁴¹ Oni mu řekli: “Ty zlosyny zle zahubí a vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou odevzdávat ovoce v čas jeho [sklizně]. ⁴² Ježíš jim řekl: “Nikdy jste nečetli v Písmech? ‘Kámen, který stavitelé zavrhli, se stal hlavním [kamenem] klenby. Stalo se to od Pána a je to v našich očích div.’ ⁴³ Proto vám říkám, že vám bude Boží království vzato a bude dáno lidu přinášejícímu jeho ovoce. ⁴⁴ A kdo by padl na ten kámen, bude roztržtěn, a na koho by padl, toho rozdrtí na prach.” ⁴⁵ Když velekněží a farizeové slyšeli ta jeho podobenství, pochopili, že mluvil o nich, ⁴⁶ a chtěli ho zatknout, ale zalekli se zástupů, protože [lidé] ho měli za proroka.

22

¹ Ježíš k nim pak znovu mluvil v podobenstvích a řekl: ² “Nebeské království je podobné králi, který svému synu vystrojil svatbu. ³ Poslal své služebníky, aby svolali na svatbu ty, kdo byli pozváni, ale oni nechtěli přijít. ⁴ Poslal tedy znovu jiné služebníky a řekl jim: ‘Povězte pozvaným: Hle, připravil jsem [pro vás] svou hostinu. Moji býci a můj vykrmený dobytek jsou zabiti a všechno je připraveno; pojdte na svatbu!’ ⁵ Oni však na to nedbali a odešli jeden na svůj statek a jiný za svým obchodem. ⁶ Ostatní se pak chopili jeho služebníků, potupili [je] a zabili. ⁷ Když to král uslyšel, rozhněval se, poslal svá vojska a ty vrahy zahubil a jejich město spálil. ⁸ Tehdy řekl svým služebníkům: ‘Svatba je sice připravena, ale ti,

kdo byli pozváni, nebyli hodni. ⁹ Proto jděte na nároží, a kohokoli najdete, zvěte na svatbu. ¹⁰ A ti služebníci vyšli na ulice a shromáždili všechny, které našli - zlé i dobré, a tak se svatební místnost naplnila hodovníky. ¹¹ Tehdy vešel král, aby se podíval na hosty, a uviděl tam člověka, který nebyl oblečen do svatebního roucha. ¹² Řekl mu: 'Příteli, jak jsi sem vešel bez svatebního roucha?' A on oněměl. ¹³ Král tedy řekl služebníkům: 'Svažte mu nohy a ruce, vezměte ho a uvrhněte do té zevnější tmy! Tam bude pláč a skřípění zubů.' ¹⁴ Je totiž mnoho povolaných, ale málo vyvolených." ¹⁵ Tehdy farizeové odešli a radili se, jak by ho mohli chytit za slovo. ¹⁶ Pak k němu poslali své učedníky s herodiány a [ti] řekli: "Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a pravdivě učíš Boží cestě a na nikoho nedbáš, neboť se neohlížíš na to, kdo je kdo. ¹⁷ Proto nám řekni, co si myslíš: Je správné dávat císaři daň nebo ne?" ¹⁸ Ježíš ale znal jejich zlomyslnost a řekl jim: "Proč mě pokoušíte, pokrytci? ¹⁹ Ukažte mi peníz daně." Přinesli mu tedy denár. ²⁰ Řekl jim: "Čí je tento obraz a nápis?" ²¹ Odpověděli: "Císařův." Tehdy jim řekl: "Dejte tedy to, co je císařovo, císaři, a co je Božího, Bohu." ²² A když [to] uslyšeli, podivili se. Potom ho opustili a odešli. ²³ V ten den k němu přišli saduceové, kteří říkají, že není vzkříšení, a zeptali se ho: ²⁴ "Mistře, Mojžíš řekl, že když někdo zemře bez dětí, aby si jeho bratr právem švagrovství vzal jeho ženu a zplodil svému bratru potomka. ²⁵ U nás bylo sedm bratrů. První se oženil a zemřel, a protože neměl potomky, zanechal svou ženu svému bratru.

²⁶ Totéž [se stalo] i s druhým a třetím [bratrem], až po sedmého. ²⁷ Poslední ze všech pak zemřela i ta žena. ²⁸ Kterému z těch sedmi tedy bude manželkou při vzkříšení? Měli ji přece všichni!” ²⁹ Ježíš jim však odpověděl: “Bloudíte, protože neznáte Písma ani Boží moc. ³⁰ Vždyť při vzkříšení se [lidé] nežení ani nevdávají, ale jsou jako Boží andělé v nebi. ³¹ Ale ohledně zmrtvýchvstání - copak jste nečetli, co vám Bůh řekl slovy: ³² ‘Já jsem Bůh Abrahama, Bůh Izáka a Bůh Jákoba’? Bůh není Bohem mrtvých, ale živých!” ³³ A když to uslyšely zástupy, žasly nad jeho učením. ³⁴ Když pak farizeové uslyšeli, že [Ježíš] umlčel saduceje, sešli se spolu. ³⁵ Potom se jeden z nich, učený v Zákoně, zeptal, aby ho vyzkoušel: ³⁶ “Mistře, které je největší přikázání v Zákoně?” ³⁷ Ježíš mu řekl: “ ‘Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.’ ³⁸ To je první a největší přikázání. ³⁹ Druhé je mu podobné: ‘Budeš milovat svého bližního jako sám sebe.’ ⁴⁰ Na těchto dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.” ⁴¹ A když už se farizeové sešli, Ježíš se jich zeptal: ⁴² “Co si myslíte o Kristu? Čí je to syn?” Řekli mu: “Davidův.” ⁴³ On jim řekl: “Jak ho tedy může David v Duchu nazývat Pánem? Vždyť říká: ⁴⁴ ‘Pán řekl mému Pánu: Sed po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou.’ ⁴⁵ Když ho tedy David nazývá Pánem, jak to může být jeho syn?” ⁴⁶ A nikdo mu nemohl odpovědět [ani] slovo. Od toho dne se ho už nikdo neodvážil [na nic] zeptat.

23

¹ Tehdy Ježíš mluvil k zástupům a svým učedníkům. ² Řekl: “Na Mojžíšově místě se posadili zákoníci a farizeové. ³ Proto plňte a zachovávejte všechno, cokoli vám řeknou, abyste zachovávali, ale nejednejte podle jejich skutků, protože [oni] mluví, ale nejednají. ⁴ Svazují těžká a neúnosná břemena a nakládají je lidem na ramena, sami však s nimi nechtějí ani pohnout prstem. ⁵ A všechny své skutky dělají, aby je viděli lidé. Rozšiřují své modlitební řemínky a prodlužují si trásně na pláštích. ⁶ Mají rádi čestná místa na večeřích a přední sedadla ve shromážděních, ⁷ zdravení na tržištích, a když je lidé nazývají: ‘Rabbi, Rabbi.’ ⁸ Vy si ale nenechte říkat ‘Rabbi’, protože máte jednoho Učitele, Krista, a vy všichni jste bratři. ⁹ A nikoho si na zemi nenazývejte ‘Otcem’, protože máte jednoho Otce, který je v nebi. ¹⁰ Také si nenechte říkat ‘Vůdcové’, protože máte jednoho Vůdce, Krista. ¹¹ Ale kdo je z vás největší, ten bude vaším služebníkem. ¹² Kdo bude sám sebe povyšovat, ten bude ponížen, a kdo se sám poníží, ten bude povýšen.” ¹³ “Ale běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, že zavíráte nebeské království před lidmi. Sami tam totiž nevcházíte a těm, kteří vcházejí, vejít nedovolujete. ¹⁴ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, že vyjídáte domy vdov a předstíráte dlouhé modlitby. Proto dostanete těžší rozsudek. ¹⁵ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, že obcházíte moře i souš, abyste obrátili jednoho [člověka] na víru, a když se [tak] stane, uděláte z něho syna pekla dvakrát

více, než jste sami. ¹⁶ Běda vám, slepí vůdcové, kteří říkáte: 'Kdyby někdo přísahal při chrámu, to nic neznamená, ale kdo by přísahal při chrámovém zlatu, ten je zavázán.' ¹⁷ Blázni a slepci! Co je větší - zlatu nebo chrám, který to zlatu posvěcuje? ¹⁸ [Říkáte] také: 'Kdyby někdo přísahal při oltáři, to nic neznamená, ale kdo by přísahal při daru [ležícím] na něm, ten je zavázán.' ¹⁹ Blázni a slepci! Co je větší - dar nebo oltář, který ten dar posvěcuje? ²⁰ A proto ten, kdo přísahá při oltáři, přísahá při něm i při všem, co na něm leží. ²¹ Ten, kdo přísahá při chrámu, přísahá při něm i při Tom, kdo v něm přebývá, ²² a ten, kdo přísahá při nebi, přísahá při Božím trůnu i při Tom, který na něm sedí. ²³ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, že dáváte desátky z máty, z kopru a z kmínu, ale opustili jste závažnější věci ze Zákona - právo, milosrdenství a víru. Tyto věci jste měli dělat a tamty neopouštět. ²⁴ Slepí vůdcové, cedíte komára, ale velblouda polykáte. ²⁵ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, že zvenčí čistíte kalich a mísu, ale [ty] jsou zevnitř plné zlodějství a neřesti. ²⁶ Farizeji, [ty] slepče, vyčisti nejdříve vnitřek kalicha a mísy, aby mohly být čisté i zvenčí. ²⁷ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, protože se podobáte obíleným hrobům, které zvenčí vypadají opravdu krásně, ale uvnitř jsou plné mrtvých kostí a veškeré nečistoty. ²⁸ Tak se i vy zvenčí zdáte lidem opravdu spravedliví, ale uvnitř jste plní pokrytectví a nepravosti. ²⁹ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, že stavíte hroby prorokům, ozdobujete náhrobky spravedlivých ³⁰ a říkáte: 'Kdybychom

žili za dnů našich otců, neúčastnili bychom se s nimi [prolévání] krve proroků.’³¹ Tím svědčíte sami proti sobě, že jste synové těch, kdo vraždili proroky.³² Naplňte tedy míru svých otců!³³ Vy hadi, plemeno zmijí, jak byste unikli odsouzení [do] pekla?³⁴ Pohleďte, já k vám proto posílám proroky, mudrce a učitele Písma, a vy [některé] z nich zabijete a ukřižujete, a [některé] z nich budete bičovat ve svých shromážděních a budete [je] pronásledovat od města k městu,³⁵ aby na vás přišla všechna spravedlivá krev prolévaná na zemi, od krve spravedlivého Ábela až po krev Zachariáše, syna Barachiáše, kterého jste zabili mezi svatyní a oltářem.³⁶ Amen, říkám vám, že všechny tyto věci přijdou na toto pokolení.”³⁷ “Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří jsou k tobě posíláni! Kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, jako slepice shromažďuje svá kuřata pod křídla, ale nechtěli jste.³⁸ Hle, váš dům se vám zanechává pustý.³⁹ Říkám vám totiž, že od této chvíle mě nevidíte, dokud neřeknete: ‘Požehnaný, který přichází v Pánově jménu!’ ”

24

¹ A když Ježíš vyšel z chrámu a odcházel [pryč], tu [k němu] přistoupili jeho učedníci, aby mu ukázali chrámové stavby.² Ježíš jim však řekl: “Vidíte všechny tyto věci? Říkám vám jistě, [že] tu nebude ponechán kámen na kameni: [všechno] bude zbořeno.”³ Když se pak posadil na Olivetské hoře, přistoupili k němu učedníci soukromě se slovy: “Řekni nám, kdy to bude a jaké [bude] znamení

tvého příchodu a konce tohoto světa?”⁴ Ježíš jim odpověděl: “Dejte pozor, aby vás nikdo nesvedl.⁵ Mnozí totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: ‘Já jsem Kristus’ a svedou mnohé.⁶ Budete pak slyšet války a zprávy o válkách. Hledte, abyste se nestrachovali, protože se to všechno musí stát. Ale to ještě nebude konec.⁷ Povstane totiž národ proti národu a království proti království a budou hlady, mory a zemětřesení na [různých] místech.⁸ Ale to všechno [jsou] počátky porodních bolestí.⁹ Tehdy vás vydají soužení a budou vás zabíjet a budete nenáviděni všemi národy kvůli mému jménu.¹⁰ Tehdy se mnozí pohorší a budou se vzájemně zrazovat a nenávidět jedni druhé¹¹ a povstane mnoho falešných proroků a svedou mnohé.¹² A protože se rozmnoží nepravost, láska mnohých vychladne.¹³ Kdo však vytrvá až do konce, ten bude spasen.¹⁴ A toto evangelium království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům a tehdy přijde konec.”¹⁵ “Proto, když uvidíte ‘ohavnost zpusťování’, o níž mluvil prorok Daniel, jak stojí na svatém místě (kdo čte, rozuměj),¹⁶ tehdy ať ti, kdo jsou v Judsku, utíkají na hory.¹⁷ Kdo [bude] na střeše, ať nesestupuje, aby si ze svého domu něco vzal.¹⁸ A kdo na poli, ať se nevrací zpátky, aby si vzal svůj plášť.¹⁹ Ale běda [bude] v těch dnech těhotným a těm, které kojí.²⁰ Proto se modlete, aby váš útěk nenastal v zimě nebo v sobotní den.²¹ Protože tehdy bude veliké soužení, jaké do této doby nebylo od počátku světa, a už ani nikdy nebude.²² A kdyby ty dny nebyly zkráceny, nezachránil by se žádný člověk. Kvůli

vyvoleným však ty dny budou zkráceny.”²³ “Kdyby vám v té době někdo řekl: ‘Hle, Kristus [je] zde!’ anebo: ‘Tady [je]!’, nevěřte.”²⁴ Povstanou totiž falešní kristové a falešní proroci a budou dělat veliké divy a zázraky, takže by svedli (kdyby [to] bylo možné) i vyvolené.²⁵ Hle, řekl jsem vám [to] předem.²⁶ Řeknou-li vám tedy: ‘Pohledte, je na poušti!’ nevycházejte; [anebo]: ‘Hle, [je] na tajných místech,’ nevěřte.²⁷ Neboť jako blesk vychází od východu a září až na západ, takový bude i příchod Syna člověka.²⁸ Kdekoliv totiž bude tělo, tam se shromáždí orli.²⁹ A hned po soužení těch dnů se zatmí slunce a měsíc nevydá své světlo. Hvězdy budou padat z nebe a nebeské mocnosti budou otřeseny.³⁰ Potom se na nebi objeví znamení Syna člověka a tehdy budou všechny národy země kvílet a spatří Syna člověka, jak přichází na nebeských oblacích s mocí a velikou slávou.³¹ A on pošle své anděly s hlasitou polnicí a [ti] shromáždí jeho vyvolené od čtyř větrů, od jednoho konce nebe až po druhý.”³² “Naučte se tedy od fíkovníku tomuto podobenství: Když již jeho větev změkne a vyráží listí, poznáváte, že léto je blízko.³³ Tak i vy, až uvidíte toto všechno, vězte, že je blízko, [že už je] ve dveřích.³⁴ Amen, říkám vám, že toto pokolení rozhodně nepomine, než se toto všechno stane.³⁵ Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou.”³⁶ “O tom dni a hodině však nikdo neví - ani nebeští andělé - pouze sám můj Otec.³⁷ Ale jak [bylo] za dnů Noéma, tak bude i při příchodu Syna člověka.³⁸ Neboť [stejně] jako v těch dnech před potopou jedli a pili, ženili se

a vdávaly se až do toho dne, kdy Noé vešel do archy, ³⁹ a [nic] nepoznali až do chvíle, kdy přišla potopa a všechny smetla, tak to bude i při příchodu Syna člověka. ⁴⁰ Tehdy budou dva na poli; jeden bude vzat a druhý zanechán. ⁴¹ Dvě budou mlít mlýnským kamenem, jedna bude vzata a druhá zanechána. ⁴² Proto bděte, neboť nevíte, ve kterou hodinu přijde váš Pán. ⁴³ Vězte však, že kdyby hospodář věděl, ve kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a nenechal by [ho] prokopat se do jeho domu. ⁴⁴ Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, o které netušíte.” ⁴⁵ “Kdo je tedy ten věrný a moudrý služebník, kterého jeho pán ustanovil nad svým služebnictvem, aby jim dával pokrm v patřičný čas? ⁴⁶ Blaze tomu služebníkovi, kterého jeho pán při příchodu zastihne, že tak jedná. ⁴⁷ Amen, říkám vám, že ho ustanoví nad vším svým majetkem. ⁴⁸ Kdyby si však ten zlý služebník v srdci řekl: ‘Můj pán mešká [se svým] příchodem,’ ⁴⁹ a začal by bít své spoluslužebníky a jíst a pít s opilci, ⁵⁰ [tehdy] přijde pán toho služebníka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou nezná, ⁵¹ a oddělí ho a určí mu díl s pokrytci. Tam bude pláč a skřípění zubů.”

25

¹ “Tehdy bude nebeské království podobné deseti pannám, které vzaly své lampy a vyšly naproti ženichovi. ² Pět z nich bylo rozumných a pět pošetilých. ³ Když ty pošetilé braly své lampy, nevzaly si s sebou olej. ⁴ Ty rozumné si však se svými lampami vzaly [také] olej v nádobkách.

⁵ Když pak ženich dlouho nepřicházel, začaly všechny podřimovat a usínat. ⁶ A o půlnoci nastal křik: 'Hle, ženich přichází! Vyjděte mu vstříc!' ⁷ Všechny panny tedy vstaly a připravily si své lampy. ⁸ Pošetilé pak řekly těm rozumným: 'Dejte nám ze svého oleje, protože naše lampy hasnou.' ⁹ Ty rozumné jim ale odpověděly: 'Nebude ho dost pro nás i pro vás. Raději jděte k prodavačům a kupte si.' ¹⁰ A když odešly kupovat [olej], přišel ženich a ty, které byly připravené, s ním vešly na svatbu. A dveře byly zavřeny. ¹¹ Potom ale přišly také ty zbývající panny a říkaly: 'Pane, pane, otevři nám!' ¹² Ale on jim odpověděl: 'Amen, říkám vám, [že] vás neznám.' ¹³ Bďte tedy, protože neznáte den ani hodinu, ve kterou přijde Syn člověka." ¹⁴ "[Je to] totiž jako když člověk při odchodu na cestu zavolal své služebníky a svěřil jim svůj majetek. ¹⁵ Jednomu dal pět hřiven, jinému dvě a jinému jednu, každému podle jeho schopností, a odešel na cestu. ¹⁶ Ten, který dostal pět hřiven, ihned šel, nechal je vydělávat a získal jiných pět hřiven. ¹⁷ Stejně tak i ten, který [dostal] dvě, získal jiné dvě. ¹⁸ Ale ten, který dostal jednu, odešel, zakopal [ji] v zemi a [tak] skryl peníze svého pána. ¹⁹ Potom po dlouhé době pán těch služebníků přišel a počítal s nimi účty. ²⁰ Když přistoupil ten, který dostal pět hřiven, přinesl pět dalších hřiven a řekl: 'Pane, dal jsi mi pět hřiven a podívej se, získal jsem pět dalších.' ²¹ Jeho pán mu tedy řekl: 'Výborně, [můj] dobrý a věrný služebníku. Byl jsi věrný nad málem, [proto] tě ustanovím nad mnohým. Vejdi do radosti svého pána.' ²² Potom přistoupil ten,

který dostal dvě hřivny a řekl: ‘Pane, dal jsi mi dvě hřivny a podívej se, získal jsem další dvě.’
 ²³ Jeho pán mu řekl: ‘Výborně, [můj] dobrý a věrný služebník. Byl jsi věrný nad málem, ustanovím tě nad mnohým. Vejdí do radosti svého pána.’
 ²⁴ Potom přistoupil i ten, který dostal jednu hřivnu a řekl: ‘Pane, věděl jsem, že jsi přísný člověk, že sklízíš, kde jsi nezasel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal.’
 ²⁵ A tak jsem odešel a skryl tvou hřivnu v zemi, protože jsem se bál. Pohled, [zde] máš, co je tvoje.’
 ²⁶ Jeho pán mu však odpověděl: ‘[Ty] zlý a líný služebník! Věděl jsi, že sklízím, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal!’
 ²⁷ Měl jsi tedy dát mé peníze směnárníkům a já bych, až přijdu, vzal, co mi patří [i] s úrokem.
 ²⁸ Vezměte mu tedy tu hřivnu a dejte ji tomu, kdo má deset hřiven.
 ²⁹ Každému, kdo má, totiž bude dáno a bude mít hojnost, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má.
 ³⁰ A toho neužitečného služebníka vyhodte do té zevnější tmy. Tam bude pláč a skřípění zubů.’ ”
 ³¹ “Když pak přijde Syn člověka ve své slávě a s ním všichni svatí andělé, tehdy se posadí na trůnu své slávy.
 ³² Všechny národy budou shromážděny před ním a on je oddělí jedny od druhých, tak jako pastýř odděluje ovce od kozlů.
 ³³ Ovce postaví po své pravici, ale kozly po levici.
 ³⁴ Potom král řekne těm po své pravici: ‘Pojďte vy, kdo jste požehnaní od mého Otce, přijměte za své dědictví to království, které je pro vás připraveno od založení světa.’
 ³⁵ Neboť jsem hladověl a [vy] jste mi dali najíst, měl jsem žízeň a dali jste mi napít, byl jsem cizincem a přijali jste mě.
 ³⁶ [Byl jsem] nahý

a oblékli jste mě, byl jsem nemocný a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou.’
³⁷ Tehdy mu ti spravedliví odpoví: ‘Pane, kdy jsme tě viděli hladového a nakrmili [tě], anebo žíznivého a dali jsme [ti] napít?’
³⁸ Kdy jsme tě viděli jako cizince a přijali [tě], anebo nahého a oblékli [tě]?’
³⁹ Kdy jsme tě viděli nemocného anebo v žaláři a přišli jsme k tobě?’
⁴⁰ A král jim odpoví: ‘Amen, říkám vám, [že] cokoli jste udělali nejmenšímu z těchto mých bratrů, to jste udělali mně.’
⁴¹ Potom řekne také těm po levici: ‘Jděte ode mě, vy proklatí, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly,’
⁴² protože jsem hladověl a nedali jste mi najíst, měl jsem žízeň a nedali jste mi napít.’
⁴³ Byl jsem cizincem a nepřijali jste mě, nahý a neoblékli jste mě, [byl jsem] nemocný a ve vězení a [vy] jste mě nenavštívili.’
⁴⁴ Tehdy mu odpovědí i oni a řeknou: ‘Pane, kdy jsme tě viděli hladového nebo žíznivého nebo jako cizince nebo nahého nebo nemocného nebo ve vězení a neposloužili jsme ti?’
⁴⁵ Tehdy jim odpoví: ‘Amen, říkám vám, [že] cokoli jste neudělali nejmenšímu z těchto, to jste neudělali mně!’
⁴⁶ A [tak] tito půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života.”

26

¹ A stalo se, že když Ježíš dokončil všechna tato slova, řekl svým učedníkům: ² “Víte, že za dva dny bude Veliká noc a Syn člověka bude zrazen, aby byl ukřižován.”
³ Tehdy se na dvoře nejvyššího kněze jménem Kaifáš sešli velekněží, zákoníci a starší lidu ⁴ a radili se spolu, jak by se Ježíše lstí zmocnili a

zabili [ho]. ⁵ Říkali ale: “Ne ve svátek, aby mezi lidem nenastalo pozdvižení.” ⁶ Když pak byl Ježíš v Betanii, v domě Šimona Malomocného, ⁷ přistoupila k němu žena s alabastrovou nádobkou velmi drahé masti a vylila ji na jeho hlavu, když byl za stolem. ⁸ Když to však uviděli jeho učedníci, rozhořčili se a říkali: “K čemu [je] tato ztráta? ⁹ Vždyť se to mohlo draze prodat a rozdat chudým!” ¹⁰ Ježíš [to] však poznal a řekl jim: “Proč tu ženu trápíte? Vždyť pro mě udělala dobrý skutek. ¹¹ Chudé přece máte u sebe vždycky, ale mne vždycky mít nebudete. ¹² Když totiž tato [žena] vylila tu mast na mé tělo, udělala [to] pro můj pohřeb. ¹³ Amen, říkám vám, [že] kdekoli se na celém světě bude kázat toto evangelium, bude se mluvit také o tom, co udělala ona, na její památku.” ¹⁴ Tehdy jeden ze dvanácti, jménem Jidáš Iškariotský, šel k velekněžím ¹⁵ a řekl jim: “Co jste mi ochotni dát, když vám ho zradím?” A oni mu odpočítali třicet stříbrných. ¹⁶ Od té chvíle tedy hledal příležitost, aby ho zradil. ¹⁷ Prvního dne [svátku] nekvašených chlebů pak k Ježíši přistoupili učedníci a řekli mu: “Kde chceš, abychom ti připravili k jídlu beránka?” ¹⁸ A on jim řekl: “Jděte k jednomu člověku ve městě a řekněte mu: ‘Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko. U tebe budu se svými učedníky slavit Hod beránka.’ ” ¹⁹ Učedníci tedy udělali, jak jim Ježíš uložil, a připravili beránka. ²⁰ Když pak nastal večer, byl za stolem s dvanácti. ²¹ A když jedli, řekl: “Amen, říkám vám, že jeden z vás mě zradí.” ²² Oni tedy v nesmírném zármutku začali jeden po druhém říkat: “Snad [to] nejsem já, Pane?” ²³ Ale on jim odpověděl: “Zradí mě ten, kdo

se mnou namáčí ruku do mísy. ²⁴ Syn člověka jde vskutku tak, jak je o něm napsáno, ale běda člověku, jímž je Syn člověka zrazován. Pro toho člověka by bylo lepší, kdyby se [vůbec] nenarodil.” ²⁵ Nato řekl Jidáš, který ho zrazoval: “Snad [to] nejsem já, Rabbi?” A on mu odpověděl: “Tys [to] řekl.” ²⁶ A když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, rozlomil a dal [ho] učedníkům se slovy: “Vezměte, jezte, to je mé tělo.” ²⁷ Potom vzal kalich, vzdal díky a podal jim [ho] se slovy: “Pijte z něho všichni, ²⁸ neboť to je má krev nové smlouvy, která se prolévá za mnohé na odpuštění hříchů. ²⁹ A říkám vám, že od této chvíle už nebudu pít z tohoto plodu vinného kmene až do toho dne, kdy ho s vámi budu pít nový v království svého Otce.” ³⁰ A když zazpívali žalm, vyšli na Olivetskou horu. ³¹ Tehdy jim Ježíš řekl: “Vy všichni ode mne této noci odpadnete. Je přece napsáno: ‘Budu bít pastýře a ovce stáda se rozprchnou.’ ³² Ale až vstanu [z mrtvých], předejdu vás do Galileje.” ³³ Petr mu však odpověděl: “I kdyby od tebe všichni odpadli, já neodpadnu nikdy!” ³⁴ Ježíš mu řekl: “Amen, říkám ti, že [ještě] dnes v noci, dříve než se ozve kohout, mě třikrát zapřeš.” ³⁵ [Ale] Petr mu řekl: “I kdybych měl s tebou zemřít, nikdy tě nezapřu!” Podobně mluvili i všichni [ostatní] učedníci. ³⁶ Tehdy Ježíš přišel s učedníky na místo zvané Getsemane a řekl jim: “Posadte se tu, zatímco se odejdu tamhle modlit.” ³⁷ Vzal s sebou Petra a oba Zebedeovy syny a [tu] se začal rmoutit a mít velikou úzkost. ³⁸ Tehdy jim řekl: “Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte tu a bděte se mnou.” ³⁹ Pak poodešel kousek dál, padl

na tvář a modlil se: “Otče můj, jestli je [to] možné, ať mě ten kalich mine! Avšak ne jak chci já, ale jak ty.” ⁴⁰ Potom přišel k učedníkům a našel je, jak spí. Řekl tedy Petrovi: “To jste se mnou nemohli bdít jedinou hodinu? ⁴¹ Bděte a modlete se, abyste nevešli do pokušení. Duch je sice připraven, ale tělo [je] slabé.” ⁴² Potom odešel podruhé a modlil se: “Otče můj, jestliže mě tento kalich nemůže minout, ale musím ho vypít, ať se stane tvá vůle.” ⁴³ A když přišel, znovu je našel, jak spí, protože jim ztěžkly oči. ⁴⁴ Tehdy je nechal, znovu odešel a potřetí se modlil stejná slova. ⁴⁵ Potom přišel ke svým učedníkům a řekl jim: “[Vy] ještě spíte a odpočíváte? Pohleďte, přiblížila se ta hodina a Syn člověka je vydáván do rukou hříšníků. ⁴⁶ Vstávejte, pojďme! Hle, můj zrádce už je blízko.” ⁴⁷ A když ještě mluvil, náhle přišel Jidáš, jeden ze dvanácti, a s ním veliký zástup s meči a holemi, [poslaný] od velekněží a starších z lidu. ⁴⁸ Ten, který ho zrazoval, si s nimi domluvil znamení: “Je to ten, kterého políbím. Toho se chopte.” ⁴⁹ Ihned tedy přistoupil k Ježíši a řekl: “Bud' zdrav, Rabbi,” a políbil ho. ⁵⁰ Ježíš mu však řekl: “Příteli, proč jsi přišel?” Tehdy přistoupili, vztáhli na Ježíše ruce a chopili se ho. ⁵¹ Jeden z těch, kdo byli s Ježíšem, však náhle mávl rukou, vytasil svůj meč, zasáhl služebníka nejvyššího kněze a usekl mu ucho. ⁵² Tehdy mu Ježíš řekl: “Vrať svůj meč na jeho místo, protože všichni, kteří berou meč, mečem zahynou. ⁵³ Myslíš si snad, že nemohu požádat svého Otce? [On] by mi hned dal více než dvanáct legií andělů. ⁵⁴ Jak by se pak ale naplnila Písma [svědčící,] že to musí takhle

být?”⁵⁵ V tu chvíli řekl Ježíš zástupům: “Vypravili jste se jako na zločince, s meči a holemi, abyste mě zatkli? Každý den jsem s vámi sedával v chrámu a vyučoval a nezatkli jste mě.”⁵⁶ Ale toto všechno se stalo, aby se naplnila prorocká Písma.” Tehdy ho všichni učedníci opustili a utekli.⁵⁷ Ti, kdo Ježíše zatkli, ho tedy odvedli k nejvyššímu knězi Kaifášovi, kde se shromáždili zákoníci a starší.⁵⁸ Petr ho ale zpovzdálí následoval až na dvůr nejvyššího kněze. Potom vešel dovnitř a sedl si mezi sluhy, aby viděl konec.⁵⁹ Velekněží a starší s celou veleradou pak proti Ježíši hledali falešné svědectví, aby ho mohli vydat na smrt,⁶⁰ ale [žádné] nenašli. I když předstupovali mnozí falešní svědkové, nenašli nic. Nakonec ale předstoupili dva falešní svědkové⁶¹ a řekli: “Tento [muž] řekl: ‘Mohu zbořit Boží chrám a za tři dny ho postavit.’”⁶² Tehdy povstal nejvyšší kněz a řekl mu: “Nic neodpovídáš? Co proti tobě svědčí tito [muži]?”⁶³ Ale Ježíš mlčel. Nejvyšší kněz mu tedy řekl: “Zapřísahám tě při živém Bohu, abys nám řekl, zda jsi Kristus, ten Boží Syn!”⁶⁴ Ježíš mu odpověděl: “Tys [to] řekl. Ale říkám vám, od této chvíle uvidíte Syna člověka sedět po pravici Moci a přicházet na nebeských oblacích.”⁶⁵ Tehdy nejvyšší kněz roztrhl svá roucha se slovy: “Rouhal se! K čemu ještě potřebujeme svědky? Hle, právě jste slyšeli jeho rouhání!”⁶⁶ Co si [o tom] myslíte?” A oni odpověděli: “Je hoden smrti.”⁶⁷ Potom mu plivali do obličeje a bili ho pěstmi a jiní ho tloukli holemi⁶⁸ a říkali: “Prorokuj nám, Kriste, kdo tě udeřil?”⁶⁹ Petr ale seděl venku na dvoře. Jedna služebná k němu přistoupila a řekla: “Ty jsi byl také s tím Ježíšem

z Galileje.”⁷⁰ Ale on [to] přede všemi zapřel. Řekl: “Nevím, o čem mluvíš!”⁷¹ A vyšel k bráně. Uviděla ho však jiná a řekla těm, kdo tam byli: “Tenhle byl také s [tím] Ježíšem z Nazaretu.”⁷² A on [ho] znovu zapřel s přísahou: “Toho člověka neznám!”⁷³ Po malé chvíli přistoupili kolemstojící a řekli Petrovi: “Jistěže jsi také [jeden] z nich. I tvé nářečí tě prozrazuje!”⁷⁴ Tehdy se začal proklínat a přísahat: “Toho člověka neznám!” A vtom zakokřhal kohout⁷⁵ a Petr si vzpomněl na slova, která mu Ježíš řekl: “Dříve než se ozve kohout, třikrát mě zapřeš.” A vyšel ven a hořce se rozplakal.

27

¹ A když přišlo ráno, usnesli se všichni velekněží a starší lidu proti Ježíši, že ho vydají na smrt.² Svázali ho tedy, odvedli ho k vladaři, Pontskému Pilátovi, a vydali mu ho.³ Když tehdy Jidáš, jeho zrádce, uviděl, že [Ježíš] byl odsouzen, litoval [toho] a vrátil těch třicet stříbrných velekněžím a starším.⁴ Řekl [jim]: “Zhřešil jsem! Zradil jsem nevinnou krev!” Oni však odpověděli: “Co je nám do toho? Hleď si [toho] sám!”⁵ Zahodil tedy ty stříbrné v chrámu a šel pryč. A když odešel, oběsil se.⁶ Velekněží pak vzali ty stříbrné a řekli: “Nelze je dát do pokladny, protože je [to] mzda za krev.”⁷ A když se poradili, koupili za ně hrncířovo pole k pohřbívání cizinců.⁸ Proto se to pole až dodnes nazývá Pole krve.⁹ Tehdy se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka: “Vzali třicet stříbrných, cenu za toho ceněného, kterého [takto] ocenili synové Izraele,¹⁰ a dali je za hrncířovo pole, jak mi uložil Pán.”¹¹ Ježíš pak stanul před vladařem. Vladař se

ho zeptal: “Ty jsi ten židovský král?” Ale Ježíš mu odpověděl: “Ty [to] říkáš.” ¹² A když ho velekněží a starší obviňovali, nic neodpovídal. ¹³ Pilát mu tedy řekl: “Neslyšíš, jaké věci to proti tobě svědčí?” ¹⁴ [On] mu ale neodpověděl ani na jediné slovo, takže se vladař velmi divil. ¹⁵ Vladař pak měl ve zvyku propouštět lidu ve svátek jednoho vězně, kterého chtěli. ¹⁶ A tehdy měli významného vězně jménem Barabáš. ¹⁷ Když se tedy [lidé] sešli, Pilát jim řekl: “Koho chcete, abych vám propustil? Barabáše nebo Ježíše zvaného Kristus?” ¹⁸ Věděl totiž, že ho vydali ze zájisti. ¹⁹ A když seděl na soudné stoličce, poslala k němu jeho žena vzkaz: “Neměj nic s tímto spravedlivým, neboť jsem dnes kvůli němu ve snu mnoho vytrpěla.” ²⁰ Velekněží a starší ale navedli zástupy, aby si vyžádali Barabáše a Ježíše aby dali zahubit. ²¹ Vladař jim tedy odpověděl: “Kterého z těch dvou chcete, abych vám propustil?” A oni řekli: “Barabáše!” ²² Pilát jim řekl: “Co tedy mám udělat s Ježíšem zvaným Kristus?” A všichni řekli: “Ať je ukřižován!” ²³ Vladař však řekl: “A co zlého udělal?” Ale oni křičeli [ještě] víc: “Ať je ukřižován!” ²⁴ A když Pilát viděl, že nic nezmůže, ale [že] je čím dál větší pozdvižení, vzal vodu a před zástupem si umyl ruce se slovy: “Nejsem vinen krví tohoto spravedlivého. Hleďte si [toho] sami.” ²⁵ A všechen lid odpověděl: “Jeho krev na nás a na naše děti!” ²⁶ Tehdy jim propustil Barabáše, ale Ježíše [nechal] zbičovat a vydal [ho] k ukřižování. ²⁷ Tehdy vzali vladařovi vojáci Ježíše do paláce a shromáždili k němu celou posádku. ²⁸ Svlékli ho a oblékli mu rudý plášť, ²⁹ a když upletli korunu z

trní, nasadili mu ji na hlavu a do pravé ruky mu dali hůl. Pak před ním klekali a posmívali se mu. Říkali: “Bud’ zdráv, židovský králi!”³⁰ Plivali na něj a vzali tu hůl a bili ho do hlavy.³¹ Když se mu [dost] naposmívali, svlékli z něho ten plášť a oblékli mu jeho šaty. Potom ho odvedli, aby byl ukřižován.³² A když vyšli, našli člověka z Kyrény, jménem Šimona. Toho přinutili, aby vzal jeho kříž.³³ A tak přišli na místo zvané Golgota, což znamená Místo lebky.³⁴ Dali mu napít octa smíšeného se žlučí. A když [jej] okusil, nechtěl pít.³⁵ A když ho ukřižovali, rozdělili si jeho šaty házením losu, aby se naplnilo, co bylo řečeno skrze proroka: “Rozdělili si mé šaty mezi sebou a o mé roucho házeli los.”³⁶ Pak seděli a hlídali ho tam.³⁷ A nad jeho hlavu dali nápis jeho viny: “TOTO JE JEŽÍŠ, ŽIDOVSKÝ KRÁL”.³⁸ Tehdy byli spolu s ním ukřižováni dva zločinci, jeden po pravici a druhý po levici.³⁹ Kolemjdoucí mu spílali, pokyvovali hlavami⁴⁰ a říkali: “Ty, který boříš chrám a za tři dny ho stavíš, zachraň sám sebe! Jestli jsi Boží Syn, sestup z kříže!”⁴¹ Tak podobně se posmívali i velekněží se zákoníky a staršími a říkali: ⁴² “Jiné spasil, [ale] sám sebe spasit nemůže! Jestli je král Izraele, ať teď sestoupí z kříže a uvěříme v něj!”⁴³ Spoléhal na Boha, tak ať ho teď vysvobodí, jestli o něj stojí! Říkal přece: ‘Jsem Boží Syn!’”⁴⁴ A tak podobně ho hanobili i zločinci, kteří byli ukřižováni s ním.⁴⁵ Od šesté hodiny pak nastala po celé zemi tma až do deváté hodiny.⁴⁶ Kolem deváté hodiny pak Ježíš hlasitě vykřikl: “Eli, Eli, lama sabachtani?” to je: “Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?”⁴⁷ A když to uslyšeli

někteří z kolemstojících, říkali: “Ten [člověk] volá Eliáše!”⁴⁸ Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, a když ji naplnil octem, dal ji na větev a dával mu napít.⁴⁹ Ale ostatní říkali: “Nech [ho], uvidíme, jestli přijde Eliáš, aby ho zachránil!”⁵⁰ Ježíš pak opět hlasitě vykřikl a vypustil ducha.⁵¹ A hle, chrámová opona se roztrhla na dva [kusy] odshora až dolů a země se otrásla a skály popraskaly.⁵² Otevřely se hroby a vstala mnohá těla zesnulých svatých,⁵³ kteří po jeho vzkříšení vyšli z hrobů, přišli do svatého města a ukázali se mnoha [lidem].⁵⁴ Když pak setník a ti, kdo s ním hlídali Ježíše, uviděli zemětřesení a to, co se dělo, velmi se vyděsili a říkali: “To byl opravdu Boží Syn!”⁵⁵ Bylo tam také mnoho žen přihlížejících zpozvdálí, které doprovázely Ježíše z Galileje a sloužily mu.⁵⁶ Byla mezi nimi Marie Magdaléna a Marie, matka Jakuba a Jozese, a matka Zebedeových synů.⁵⁷ A když nastal večer, přišel bohatý člověk z Arimatie, jménem Josef, který byl také Ježíšův učedník.⁵⁸ Ten přišel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo. Tehdy Pilát nařídil, aby tělo bylo vydáno.⁵⁹ Josef vzal tělo, zavinul ho do čistého plátna⁶⁰ a pochoval ho do svého nového hrobu, který si vytesal ve skále. Potom přivalil ke dveřím hrobu velký kámen a odešel.⁶¹ A byla tam Marie Magdaléna a druhá Marie, sedící naproti hrobu.⁶² Nazítří, po [dni] připravování, se pak velekněží a farizeové sešli k Pilátovi⁶³ a řekli [mu]: “Pane, vzpomněli jsme si, že když ten bludař ještě žil, řekl: ‘Po třech dnech vstanu.’⁶⁴ Proto naříd, ať je hrob hlídán až do třetího dne, aby snad nepřišli jeho učedníci, neukradli ho a neřekli lidu:

‘Byl vzkříšen z mrtvých!’ Tak bude poslední blud horší než ten první!” ⁶⁵ Pilát jim řekl: “Máte stráž, jděte a hlídejte, jak umíte.” ⁶⁶ A tak šli, a když zapečetili kámen, obsadili hrob strážnými.

28

¹ Když pak končila sobota a svítalo na první [den] týdne, přišla Marie Magdaléna a ta druhá Marie, aby se podívaly na hrob. ² A hle, nastalo veliké zemětřesení, neboť Pánův anděl sestoupil z nebe, a když přišel, odvalil kámen ode dveří a posadil se na něm. ³ Jeho obličej byl jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. ⁴ A strážní se strachem z něj roztrásli a zůstali jako mrtví. ⁵ Anděl pak odpověděl ženám: “Vy se nebojte. Vždyť vím, že hledáte ukřižovaného Ježíše. ⁶ Není tu, neboť vstal, jak předpověděl. Pojdte, pohledte na místo, kde ležel Pán. ⁷ Jděte rychle a řekněte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých. A hle, předchází vás do Galileje. Tam ho spatříte. Hledte, řekl jsem vám [to].” ⁸ A [tak] rychle odešly od hrobu s bázní a s velikou radostí a běžely, aby [to] oznámily jeho učedníkům. ⁹ A když to šly oznámit jeho učedníkům, vtom se s nimi setkal Ježíš a pozdravil je. Přistoupily tedy, objaly jeho nohy a poklonily se mu. ¹⁰ Tehdy jim Ježíš řekl: “Nebojte se, jděte a oznamte mým bratrům, ať jdou do Galileje a tam mě spatří.” ¹¹ A když ty [ženy] odcházely, hle, někteří ze stráže šli do města a oznámili velekněžím všechno, co se stalo. ¹² A když se shromáždili se staršími, poradili se a dali vojákům mnoho peněz ¹³ a řekli: “Mluvte [takhle]: ‘V noci přišli jeho učedníci a ukradli ho,

když jsme spali.’ ¹⁴ A kdyby o tom uslyšel vladař, my ho přesvědčíme a zbavíme vás starostí.” ¹⁵ Oni tedy vzali peníze a dělali, jak byli naučeni. A tato řeč je mezi Židy rozhlášena až do dnešního dne. ¹⁶ Jedenáct učedníků pak šlo do Galileje, na tu horu, kterou jim Ježíš určil. ¹⁷ A když ho spatřili, poklonili se mu; ale někteří pochybovali. ¹⁸ Ježíš přistoupil, promluvil k nim a řekl: “Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Proto jděte, dělejte učedníky ze všech národů; křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého ²⁰ a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa. Amen.

Nova Bible Kralicka
The New Testament, Nova Bible Kralicka translation,
in the Czech language of the Czech Republic

Copyright © 1998 Sdruzeni pro Novou Bibli kralickou

Language: Češka (Czech)

Translation by: A. Flek a P. Hoffman

Czech NKB

Czech Nova karlica Bible (NBK) Nova Bible Kralicka - Novy Zakon naseho Pana a Spasitele Jezise Krista Z reckeho textu se stalym ohledem na kralicke zneni prelozili A. Flek a P. Hoffman Copyright Sdruzeni pro Novou Bibli kralickou.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

fcf15f7f-ee4c-5d99-8a8f-7e7c83323eaa